

ТРАГЕДИЯ
ДОКШЫЦКІХ
ВОГНЕННЫХ
ВЁСАК

8-9

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

24

ВЕРАСНЯ 2022 г.

СУБОТА

№ 188 (29810)

РЭЖЫСЁР
НІКІФАРАЎ
ПРА МАГІЮ
КІНО

12

КОРАТКА

- Памяць расстраляных фашыстамі 80 гадоў таму выхаванцаў дзіцячага дома ўшанавалі ў Брэсцкім раёне.
- Беларусь плануе пастаўляць у Манголію прадукты харчавання і фармацэўтычныя тавары.
- Савет ЕЭК прадоўжыў на паўгода дзеянне бяспшліннага ўвозу тавараў для фізічных асоб у памеры 1000 еўра.
- Кароткае замыканне, уцечка паліва, курэнне: 40 машын згарэлі з пачатку года ў Магілёўскай вобласці.
- БЧ прызначыла дадатковыя цягнікі ў Расію на пачатак лістапада. Гэта звязана з прагназаваным павелічэннем попыту пасажыраў на білеты ў РФ у перыяд лістападаўскіх свят і восенішніх школьных канікулаў.
- Памятны знак у гонар пагранічнай усіх пакаленняў адкрыюць у Полацку.
- Новую малочна-тварную ферму на 600 гадоў увадуюць у строй у Светлагорскім раёне.

ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар ЛУЦКІ, намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта:

«Наша галоўная задача — у школе класіцы ў дзіцяці такія прынцыпы, ад якіх бы яны не адмовіліся ніколі. Гэтыя прынцыпы простыя: любіць, шанаваць, паважаць і быць гатовым ахвяраваць дзеля сваёй Радзімы, дзеля незалежнасці і суверэнітэту. Гэта адзінае, што дазволіць захаваць нашу дзяржаву. І кожны на сваім участку павінен быць нацэлены на тое, каб выхаваць такога грамадзяніна».

«ТРЭБА БЕРАГЧЫ СВАЁ, КАБ НЕ БЫЦЬ СПАЛЕННЫМІ Ў ГЭТЫХ АДРЫНАХ»

Аб чым Прэзідэнт гаварыў у Хатыні

Учора Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка азнаёміўся з ходам работ па рэканструкцыі Дзяржаўнага мемарыяльнага комплексу «Хатынь», аб'яўленай Усебеларускай маладзёжнай будоўляй. Усе рэстаўрацыйныя работы павінны завяршыцца да 80-годдзя трагедыі — да 22 сакавіка 2023 года: такая задача была пастаўлена кіраўніком дзяржавы ў красавіку падчас рэспубліканскага суботніка, які беларускі лідар правёў у Хатыні. Акрамя таго, да гэтай сімвалічнай даты на тэрыторыі мемарыяльнага комплексу плануецца адкрыццё музея, які ўзводзіцца з нуля.

Сам будынак музея, дарэчы, ужо ёсць. На дадзены момант вядуцца аддзелачныя работы. Аднак самае галоўнае і складанае — наперадзе: трэба стварыць экспазіцыю. І на гэта звярнуў увагу Прэзідэнт. Усе шэсць залаў павінны быць напоўнены экспанатамі — такое патрабаванне Аляксандра Лукашэнкі. На гэтым, па яго словах, мусяць быць засяроджаны як мінімум шэсць груп творчых людзей, якія ўжо павінны «бегаць па краіне» ў пошуку экспанатаў. Што датычыцца ў цэлым музея, беларускі лідар адразу папярэдзіў: «Ніякай паказухі! Не дай бог потым нешта павылазіць! Усё павінна быць надзейна. Для людзей!».

Па словах Прэзідэнта, наведваючы мемарыяльны комплекс, людзі павінны атрымаць тут такую інфармацыю, каб сэрца разрывалася. Пры гэтым важна захаваць першапачатковы выгляд мемарыяла. «Можна, вядома, зрабіць еўрааромонт, але нам гэта не трэба, — адзначыў ён. — На гэтым месцы была вёска, таму і цяпер усё павінна быць проста і душэўна».

Беларускаму лідару прадэманстравалі апошнія знаходкі, якія выявілі падчас земляных работ на тэрыторыі комплексу. У прыватнасці, асколкі ад гільзы, абгарэлыя камяні, тое, што засталася ад вілаў, нешта падобнае на нацэльны крыжык. «Вось і першыя музейныя экспанаты», — заўважыў Прэзідэнт.

Удзяліў увагу кіраўнік дзяржавы і аб'ектам інфраструктуры, і азеляненню тэрыторыі мемарыяльнага комплексу.

Фота: БелТА

Таксама Прэзідэнту паказалі царкву, будаваную на тэрыторыі комплексу. Каб тут з'явіўся невялікі драўляны храм — асабістае жаданне Аляксандра Лукашэнкі. У Хатыні калісьці была царква. Храм, які, дарэчы, вядзе свой летапіс з канца XVI стагоддзя, 22 сакавіка 1943 года загінуў разам з усёй вёскай і яго жыхарамі. Пасля вайны пра яго не ўспомнілі. Цяпер жа — і пра гэта сказаў беларускі лідар — будзе нядрэнна, калі з'явіцца такое месца, куды можна зайсці, пакланіцца, паставіць свечку. Такім чынам, кожны зможа аддаць даніну вагагі гэтым бедным людзям, якія загінулі ў палымі, распаленым нацыстамі і іх памагатымі. Ушанаваў іх памяць і Прэзідэнт, усклаўшы кветкі да манумента «Няскораны чалавек» і да Вечнага агню каля мемарыяла «Могілка вёсак».

Асаблівай часткай учарашняй паездкі была размова Прэзідэнта з журналістамі. Закраналі самае важнае і надзённае, але месца, у якім гэта гаварылі, усё роўна неаднойчы згадвалася ў адказах кіраўніка нашай краіны, ужо з праекцыяй на сённяшні дзень.

«У Беларусі не будзе ніякай мабілізацыі!»

На пачатку прадстаўнікі мас-медыя ўзнялі адну з рэзанансных тэм — новы этап спецыяльнай ваеннай аперацыі Расійскай Федэрацыі ва Украіне, звязаны з частковай мабілізацыяй расіян.

СТАР. 2

Камунальныя стасункі

ТАРЫФЫ ЗАСТАНУЦА ДАСТУПНЫМІ

Эксперты расказалі пра асноўныя кірункі развіцця галіны ЖКГ

Перадавыя тэхналогіі і напрацоўкі ў сферы ЖКГ паказалі работнікі галіны на I Міжнароднай спецыялізаванай выставе жыллёва-камунальнай гаспадаркі «Наш дом», якая прайшла на гэтым тыдні ў сталіцы. А падчас васьмі круглых сталаў у яе межах абмяркоўваліся пытанні эксплуатацыі і тэхнічнага рэгулявання жылля, працэсы лічбавізацыі кіравання маёмасцю, падрыхтоўкі кадраў, водазабеспячэння, удасканалення смецэвай галіны, добраўпарадкавання. Падчас выставы прайшла таксама калегія Міністэрства ЖКГ, на якой эксперты агучылі гатоўнасць краіны да зімы і абмеркавалі шляхі будучага развіцця. Эксперты падзяліліся з журналістамі меркаваннямі па стане і развіцці асноўных напрамкаў сферы.

Пра ацяпленне і яго кошт

Рашэнне аб пачатку ацяпляльнага сезона ў краіне прымаюць мясцовыя ўлады зыходзячы з існуючых умоў надвор'я: сярэднясутачная тэмпература павінна быць ніжэйшай за 8 градусаў на працягу пяці сутак, нагадаў міністр ЖКГ Андрэй ХМЕЛЬ.

— Сёння жыллёвы фонд і кацельнае абсталяванне да пачатку сезона гатова. У найбліжэйшыя дні рашэнне будзе прынята, і ў нашы дамы паступіць цяпло.

Палітыка кіраўніцтва нашай краіны дазваляе мець даволі даступны кошт

на энергарэсурсы, таму рэзкага росту тарыфаў, у тым ліку на ацяпленне, не прадбачыцца. Тым больш што ўрадам у чэрвені гэтага года было прынята рашэнне не падвышаць тарыфы на цэплавую энергію, што за працяглае час адбылося ўпершыню, удакладніў міністр:

— Налета, як звычайна, кошт усіх жыллёва-камунальных паслуг будзе расці два разы, як звычайна: 1 студзеня і 1 чэрвеня. Аднак, паводле практыкі, якая складалася, рост тарыфаў залежыць ад даходаў насельніцтва і не перавышае пяці долараў. Такая палітыка і застанецца.

СТАР. 3

ISSN 1990 — 763X

2 2 1 8 8

9 771 990 763 008

СА «ЗВЯЗДОЙ» ЦЯПЛЕЙ І ЎТУЛЬНЕЙ!

Ідзе падпіска на IV квартал 2022 года.

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ ВОСЕННЮ І ЗІМОЙ. БУДЗЕ ЦІКАВА!

«ТРЭБА БЕРАГЧЫ СВАЁ, КАБ НЕ БЫЦЬ СПАЛЕННЫМ ЁЎ ГЭТЫХ АДРЫНАХ»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Журналісты пацкавіліся, ці не паўплывае гэта нейкім чынам на нашых грамадзян. Пазіцыя Аляксандра Лукашэнкі на гэты конт адзначаюць: вайна ва Украіне — не наша вайна, і мы ваяваць там не будзем. **«У Беларусі не будзе ніякай мабілізацыі!»** — заявіў кіраўнік дзяржавы. — **«Гэта хлусня! Мы не збіраемся мабілізоўваць. Нам гэта не трэба!»** У той жа час кіраўнік дзяржавы акцэнтаваў увагу на тым, што ў нашай краіне абавязкова будзе рэагаваць на магчымыя знешнія пагрозы, у тым ліку спробы здзяйснення актаў тэрарызму. Для гэтага на рэгулярнай аснове праводзяцца шматлікія вучэнні, у тым ліку антытэрарыстычнай скіраванасці. Каб людзі ведалі свае абавязкі і мелі неабходныя ваенныя навыкі, да падобных вучэнняў прыцягваюцца грамадзяне, прывісаныя да канкрэтных ваенкаматаў.

«У аснове павінны ляжаць праўда і факты»

Адказваючы на пытанне, якія змяненні чакаюць інфармацыйнае поле з улікам сучасных выклікаў і пагроз, беларускі лідар падкрэсліў, што ў аснове інфармацыйнай палітыкі павінны быць праўда і факты. «Пры гэтым, як заўважыў кіраўнік дзяржавы, беларусам важна ўмець за сябе пастаяць. «Калі нешта адбылося, з-за вугла паглядзім, пабаімся, каб не пакрыўдзіць гагосьці», — заўважыў ён. — Гэта добрая якасць, але не для сучаснасці, не для гэтага часу. Калі пачынаюць «мачыць», трэба адказваць».

Кажучы аб інфармацыйнай палітыцы, Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што ў гэтай сферы трэба ўдасканальвацца, пастаянна мадэрнізавацца. **«Трэба ўставаць і абараняць свой дом»**, — лічыць беларускі лідар, кажучы аб інфармацыйнай вайне. — **Аднак у гэтай барацьбе ні ў якім выпадку не гэта выкарыстоўваць фізкі: раней ці пазней ісціна будзе высветлена»**. Пры гэтым Прэзідэнт лічыць памылковым меркаванне, што супрацьстаянне ў інфармацыйным полі поўнацю перайшоў у інтэрнэт-прасторы. «Але не выкарыстоўваць яе — глупства: хочам мы таго ці не, але ўста моладзь сядзіць там», — канстатаваў ён, пры гэтым заўважыўшы, што тэлебачанне таксама адыгрывае важную ролю і запатрабавана ў беларускім грамадстве». Пры гэтым, як лічыць беларускі лідар, трэба выкарыстоўваць і новыя каналы сувязі і інфармавання.

«Мы не павінны ўпусціць момант»

Закраналіся падчас размовы і перспектывы Беларусі ў Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва (на мінутым тыдні Аляксандр Лукашэнка ўдзельнічаў у саміце ШАС, які праходзіў у Самаркандзе). **«Наступнае пасяджэнне — у Індыі, і мною пастаўлена задача ўсім органам улады і МЗС перш за ўсё, каб мы гэты шлях прайшлі за год»** — раней не збярэцца арганізацыя», — адзначыў Прэзідэнт, кажучы пра ўступленне нашай краіны ў гэтую аўтарытэтную міжнародную супольнасць.

Падчас саміту ШАС Прэзідэнт правёў шэраг сустрэч з многімі кіраўнікамі дзяржаў: гэта і афіцыйныя перагаворы, некаторыя сустрэчы прайшлі кулуарна.

Расказваючы аб сустрэчы лідараў Беларусі і Кітая ў Самаркандзе, Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што былі вырашаныя пытанні

на мільярды долараў. Па ўсіх узнятых падчас сустрэчы пытаннях былі прыняты станоўчыя рашэнні. Гэта датычыцца і біятэхналогій, і ўзбраення. Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што пытанне аб вытворчасці беларускіх рэактыўных сістэм залпавага агню, якія ў далейшым атрымалі назву «Паланэз», упершыню было закранута на такім жа саміце. У далейшым Кітай падтрымаў Беларусь у гэтым пытанні. Цяпер такое ўзбраенне мы робім самастойна.

Чарговы раз Аляксандр Лукашэнка праанансаваў сустрэчу з Сі Цзіньпінам. «Самае галоўнае — у рабочым парадку сесіі і паразмаўляць, паглядзець, як выконваюцца даручэнні ў розных сферах: ад сумесных прадпрыемстваў да фінансавых пытанняў», — прыдкрыў некаторыя планы беларускі лідар і прызнаўся, што нават не думае, што кітайцы на такім высокім узроўні будуць супрацоўнічаць з намі. Пры гэтым кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што не баіцца «экспансіі» Кітая, бо супэрнітэт Беларусі — паняцце непарушнае.

«Палякі не дурні»

Згадалі журналісты і папулярнае відэа ў інтэрнэце, на якім Аляксандр Лукашэнка коле дровы для таго, каб не даць Еўропе змерзнуць. Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што знята гэта відэа было выпадкова: для Прэзідэнта гэта звычайная справа. Вядома, не ўсе успрынялі гэты палітычны жарт.

Што датычыцца наступстваў для звычайных людзей санкцый, хоць пакуль Польшча ў меншай ступені пакатуе з-за санкцыйнага супрацьстаяння Еўрасаюза з Расіяй і Беларуссю, то польскі народ, па словах Прэзідэнта, яшчэ спытае са сваіх кіраўнікоў. Беларускі лідар закрануў іншую тэму: «Адносіны немцаў да палякаў вядомыя. Аднак яны (палякі. — Зв.) яшчэ больш абстрактны адносіны — патрабуюць кампенсацыі. Калі ласка, няхай патрабуюць. Можна, і нам яны павінны. Аднак устае пытанне: а якую шкоду да 1939 года яны нам прынеслі? Гэта немалыя грошы. Вы як думаеце гэта кампенсаваць? З галавой трэба сябраваць. Перш чым ты патрабуеш ад немцаў кампенсацыі, ты падумай, што ты ж таксама камусьці павінен. Гэта такая бягзлудная сітуацыйна палітыка. Гэта можна разумець у сувязі з тым, што яны напярэдадні грандыёзнага шухеру: у іх выбары. І яны гэтую чапу, вы мя ў 2020 годзе з іх падачы, вы мя ў да дна. Але толькі не з нашай падачы, мы іх не будзем чапаць, але народ з іх спытае, таму і палітыка зменіцца. Гэта чужая польскаму народу палітыка, якую праводзіць цяперашняе кіраўніцтва Польшчы. Паліякі не дурні. Гэта людзі, абсалютна падобныя да нас — у нас шмат палякаў жыве. Але калі палікі ўвогуле «ачумеюць» і дзесяці вайнушка развяжучы — гэта канец краіне. Аднак, думаю, да гэтага не дойдзе, таму што польскі народ не дазволіць».

«Трэба помнікі захоўваць, а не скідаць»

Гаворачы аб важнасці патрыятычнага выхавання сярод падрастаючага пакалення, Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на тым, што трэба берагчы сваё, прывіваць, пачынаючы з дзіцячага ўзросту, любоў да сваёй краіны і Радзімы. «Сёння мы з вамі тут знаходзімся і гэта робім, — удакладніў беларускі лідар. — Нам што, трэба было ўклад-

ваць немалыя грошы, каб гэта ўсё неяк узяць на больш высокі ўзровень? Але мы ж бачым, што гэта ўсё руйнуецца, і трэба яго прывесці ў парадак. А ў імя чаго? У імя таго, каб мы сваіх дзцей і ўнукаў сюды прыводзілі, каб яны, ведаючы вось гэтае гістарычнае развіццё нашай краіны, разумелі, колькі за гэта жыццё паклілі, нявінных людзей колькі загінула. Каб яны гэта шанавалі і бераглі ў сваёй памяці, пераносілі гэта на краіну».

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што часткова гэту работу ў свой час упусцілі, думаючы, што ўсё прыйдзе само сабой. У сувязі з гэтым кіраўнік дзяржавы падкрэсліў важнасць правільнай адукацыі дзцей, пачынаючы з ранняга ўзросту, і нагадаў аб праблемах, узятых на прыкладзе невялікай прыватнай школы Мінска, аб чым кіраўнік дзяржавы згадаў на нядаўняй сустрэчы з дзяржаўным

сакратаром Савета бяспекі Аляксандрам Вальфовічам. **«Лепш затрыць панесці цяпер на адукацыю гэтых дадатковых (школьнікаў. — Зв.), якія недзе па прыватных школах боўтаюцца, чым мы потым будзем іх перавыхоўваць. Таму вось адтуль гэта ўсё ідзе — ад дзіцячага садка, ад школы. І вось на такіх прыкладах трэба паказваць... Колькі тут (у Хатыні. — Зв.) дзеткаў загінула! Яны ў чым вінаватыя?! Яны таксама хацелі жыць. А яны згарэллі. За што? Таму трэба сваё берагчы, каб не быць спаленымі ў гэтых адрынах. Таму трэба гэта захоўваць, а не скідаць помнікі, як гэта робяць ачмураляў у нашых суседзях»**.

«Я лёсамі людзей не гандлюю»

Падчас размовы журналісты прасілі Прэзідэнта пракаментаваць меркаванні наконт некаторых з'яў, якіх знаходзяцца ў полі зроку кіраўнік дзяржавы. У прыватнасці, заявы аб тым, што амністыя і памілаванне нібыта з'яўляюцца аб'ектам палітычнага гандлю з Захадам для беларускіх улад. **«Я не гандлюю людзьмі. Я ніколі так не рабіў і рабіць не збіраюся. Таму ніякага гандлю не будзе. Я не буду таргаваць, нават калі за гэтым будзе нейкая выгода. Я ніколі на гэта не пайду. Але там, дзе можна пайсці на нейкі кампраміс, трэба ісці. Гэта ж наша грамадства, яны рана ці позна ўсё роўна выйдучы», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Ён расказаў, што на імя Прэзідэнта пастаянна прыходзяць просьбы аб памілаванні. А амністыя, як вядома, аб'яўляецца да пэўных значных выпадкаў. «Амністыя не значыць, што ўсё выйшла на волю — камусьці тэрмін зменшым», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, да кожнага выпадку трэба падыходзіць індывідуальна. Але сапраўдным значэннем даравання быць не павіна. **«Той, хто павінен сядзець, — павінен сядзець»**, — канстатаваў ён.**

«Можна і ад нашай зямлі зарабіць і працаваць»

Не страчвае сваёй актуальнасці тэма ўборачнай кампаніі. Актыўная фаза ўжо скончылася, але ў аграрную яшчэ хапае працы. Журналісты прэзідэнцкага пула, якія разам з кіраўніком дзяржавы сачылі за ўборкай ураджаю, не пакінулі гэта без увагі. Як не пакінулі і заявы аб пагрозе сусветнага голаду.

«Мы сёлета атрымалі небывалы ўраджай. Ніколі такога не было. Ну вось паварушыліся, і ёсць вынік», — сказаў Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што з пункту гледжання харчавання ў Беларусі ўсё ёсць сваё, асабліва стратэгічныя прадукты: соль, цукар ці хлеб. «Парыцця пра тое, што нехта галадае ў свеце — гэта не пра нас — гатовы падзяліцца. Мы ўсяго, што вырабляем, — палову, ну няхай 60 працэнтаў, з'ядаем, астатняе — на экспарт. У гэтым годзе

ён ідзе. Галоўнае — нам гэта да-вядзецца перажыць. Гэта проста перыяд, дзе нехта на кагосці будзе валіць, накатаць, кагосці крўдзіць, абражаць... Гэта такі перыяд, ён праходзіць», — растлумачыў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу, што сёння не гэта да-пусціць расколу ў краіне. Але пры гэтым неабходна адсеець мязотнікаў. **«Тут трэба вельмі акуратна разбірацца. Ні ў якім выпадку не павіна быць дзікага радыкалізму»**, — заявіў кіраўнік дзяржавы.

«Запад — ён розны»

Адносіны Беларусі і Захаду сёння цяжка назваць сяброўскімі. Журналісты паралілі з Прэзідэнтам, ці варта сёння людзям катэгарычна казаць, што Запад — гэта вораг, асабліва ў рабоце з маладым пакаленнем. Але Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што сёння гэта не варта рабіць.

«Запад розны. Нешта ёсць на Захадзе, што мы абавязкова павінны ўзяць». Вось немцы на прапракаюць у тым, што «дыктатура» і іншае. Такой дыктатуры, у сэнсе парадку, няма нідзе, як у немцаў. Я памятаю, сорасайцы задавалі пытанне, што б я ў каго хацеў запазычыць. Я сказаў: у немцаў і ў шведаў. Наколькі я ўяўляў тады: шведская сацыяльная сістэма, клопат аб старых і іншае. А ў немцаў — парадак, жалезны парадак. Там дыктатура яшчэ якая! Гэта цяпер шольцы і іншыя — якія гэта кіраўнікі?.. Жах, што адбываецца ў Германіі», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Ён таксама звярнуў увагу, што разам з тым Запад далёка не такі ідэальны, якім яго ўяўляюць. У прыклад прывёў Англію з яе дэмакратыяй, судамі і знакамітымі англійскімі правам. «Ніякага там права няма. Хто заліцаць, таму і вырашаць. Гэта права да пары да паўцы. Аршыштуты тае актывы і забудуцца, што такое права і прыватная ўласнасць», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Ён канстатаваў, што заўсёды трэба глядзець, як лепей для нашай краіны. І не пераганяць, а заўсёды быць акуратнымі.

«Трэба адсеяць, каб былі нармальныя людзі»

Яшчэ адной тэмай размовы беларускага лідара з журналістамі стала патэнцыйнае вяртанне дадо-дому «збеглых». Некаторыя з іх хочучы вярнуцца, паколькі ў іх хочучы цяжка жыць, але разам з тым бая-яцца адказнасці, якая будзе чакаць іх у Беларусі. Аляксандр Лукашэнка расказаў, што на ўзроўні Прэзідэнта прыходзіць шмат зваротаў па дадзеным пытанні. І гэтым трэба займацца, гэты працэс трэба праісці. Па словах Прэзідэнта, нікуды не дзецца ад таго, што прыйдзеца прымаць людзей, якія хочучы вярнуцца. Але іх трэба адсеець, каб гэта былі нармальныя людзі. «А тая, што здзейсніў злычынства, прасіцца назад не будучы», — падкрэсліў ён. **«Хутчэй за ўсё прасіцца людзі, якія зразумелі, што на чужыне дрэнна»**. Тут дыктатура, але электрычнасць ёсць і ў дум можна схадзіць. І не трэба адпрэчваць», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка, падкрэсліўшы, што ён прыхільнік індывідуальна-нага падыходу.

Напрыканцы Прэзідэнт яшчэ раз звярнуў увагу, што зараз усё перажываюць няпросты перыяд. Але яго варта праісці, каб потым не было балюча: **«Трэба быць вельмі акуратнымі і асцярожнымі. Трэба нармальна жыць, каб потым не было сорамна перад дзецьмі»**.

Вераніка КАНЮТА, Валерыя СЦЯЦКО,

Лагойскі раён.

ТАРЫФЫ ЗАСТАНАУЦА ДАСТУПНЫМІ

Пра аплату жыллёва-камунальных паслуг

У краіне цяпер субсідзіруюцца толькі дзве паслугі: цеплазабеспячэнне і падагрэў вады. Гэта самыя важкія па кошце камунальныя паслугі, якія дзяржавай пакрываюцца амаль на 80 %. Пры гэтым паслуга цеплазабеспячэння таксама аплатаецца насельніцтвам па-рознаму. Па эканамічна-абгрунтаваных тарифах пляцяць уласнікі, у кватэрах якіх ніхто не прапісаны, а таксама тых, хто не заняты ў эканоміцы. Іншыя паслугі ў асноўным аплатаюцца ў поўным аб'ёме, расказаў Андрэй Хмель:

— Сёння кошт гікалорыі ў выглядзе тарыфаў для насельніцтва — крыху больш за 20 рублёў, хоць сабекошт у сярэднім па краіне складае каля 100 рублёў.

Пра лічбавізацыю і службу «115»

Лічбавізацыя — трэнд, які ў краіне трэба актыўна развіваць і ўдасканальваць, лічыць міністр ЖКГ:

— Мы рухаемся да дыстанцыйнага здымання паказчыкаў ужытай энергіі, бім-тэхналогій, праграм па кіраванні жылём фондам. Служба «115» знаходзіцца на пачатку свайго шляху і з кожным годам будзе ўдасканальвацца, бо гэта зважальны працэс, і негатыў, звязаны з яе работай, будзе знікаць.

Перад галіной ЖКГ стаіць задача штогод памяншаць колькасць зваротаў насельніцтва са скаргамі і заяўкамі ў службу «115» на 1,5 %, што прадуладжана праграмай «Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе». Аднак сёлета гэтая колькасць зменшылася на 9,2 %, што з'яўляецца вельмі высокім паказчыкам, паведаміў Віталь СМІРНОУ, намеснік міністра жыллёва-камунальнага гаспадарства:

— З пачатку года да 31 жніўня ў службу «115» паступілі 1 мільён 650 тысяч заявак, 1 мільён 120 тысяч з якіх — не скаргі, а консультацыі па пэўных пытаннях: тэматыка іх самая розная. Добраўпарадкаванне тэрыторый, электразабеспячэнне, эксплуатацыя жылля, якасць аказання паслуг па водазабеспячэнні... Зімой гэта, як правіла, ацяпленне, летам — пакос травы, прыборка

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

тэрыторыі. Аднак у большасці сваёй пытанні датычацца ўсё ж эксплуатацыі жыллёвага фонду, бягучага і капітальнага рамонт.

Паслугі павінны аказвацца людзям якасна і аператыўна. Прычым гэта павінна адбывацца ненавязліва і так, каб іх хацелася спажываць, лічыць Канстанцін ШУЛЬГАН, міністр сувязі і інфарматызацыі:

— Усё, што выкарыстаў чалавек, павінна паступаць у інфармацыйную сістэму пастайшчыка паслуг без яго ўдзелу, аўтаматычна. Я дадаў бы, што гэтыя налічэнні павінны аўтаматычна спісвацца з рахунку банкаўскай карткі, калі чалавек сам не захоча праантраляваць, як вядзецца працэс.

Пра кіраванне жыллём

У Беларусі існуе дзве асноўныя формы кіравання жыллём: таварыствы ўласнікаў (ТУ) і ўпаўнаважана асоба — жыллёва-эксплуатацыйны ўчасткі (ЖЭУ). Стаўленне да людзей, якія жывуць у дамах, знаходзяцца яны пад кіраваннем ТУ ці ЖЭУ, аднолькавае. Што датычыцца кантролю за работай дзяржаўных жыллёвых службаў, то ён сёння больш празрысты, абазначыў Андрэй Хмель:

— Дзейнасць ТУ так не прасочваецца, аднак існуюць пытанні па дадатковых налічэннях у жыроўках, законнасці прынятых рашэнняў, правядзенні сходаў. Сёння распрацоўваецца заканадаўчы акт, які зробіць больш жорсткім падыход да дзейнасці ТУ. Каб жыхары былі ўпэўнены, у прыватнасці, што іх грошы ідуць на тры мэты, на якія яны былі выдаткаваны.

Мяркуюцца, што да канца года дакумент будзе дапрацаваны.

Пра адходы

Дзяржаўная палітыка ў сферы выкарыстання адходаў ставіць мэту да 2025 года забяспечыць выкарыстанне не менш як 64 % ад агульнай колькасці створаных у Беларусі цвёрдых камунальных адходаў, агучыў міністр ЖКГ:

— У краіне працуе сістэма раздзельнага збору адходаў, нарыхтоўчыя пункты. Аднак аб'ём другасных матэрыяльных рэсурсаў, якія вымаюцца з цвёрдых камунальных адходаў (ЦКА), сёння не перавышае 20 %, а ў ЦКА застаецца яшчэ шмат карыснай сыравіны. Таму мы рухаемся ў бок будаўніцтва смеццесартавальных заводаў, каб максімальна выкарыстоўваць карысную сыравіну са створаных аб'ёмаў адходаў. Мы скіраваны на тое, каб выкарыстоўваць тую частку адходаў, што не падлягае другаснай перапрацоўцы, у выглядзе РДФ-паліва, а гэта яшчэ 30 % ад камунальных адходаў, а таксама арганічную частку адходаў — гэта яшчэ 40 %.

Часам даводзіцца чуць шмат негатыўу ў бок ЖКГ, аднак гэта не азначае, што галіна кепска працуе. Проста камунальнай мала паказваючы свае дасягненні. Насамрэч разліцоўваецца вельмі шмат праграм і мерапрыемстваў, каб грамадзянам жылося лепш. А яшчэ вельмі важна чуць ад насельніцтва аб'ектыўную крытыку — гэта дапамагае галіне рухацца наперад, рэзюмаваў міністр.

Спецыялісты спадзяюцца, што ўсе пачутыя і убачаныя на выставе прапановы з часам будуць укараняцца.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

Каштоўнасці

Мітрапаліт ВЕНІЯМІН:

«СЯМЕЙНАЕ ЖЫЦЦЁ — АДЗІН СА ШЛЯХОЎ ДА БОГА»

У Мінску прайшоў «Славянскі форум сем'яў»

Яго пляцоўкай была абрана Нацыянальная бібліятэка Беларусі. Форум сабраў шматдзетныя сем'і і моладзь, прадстаўнікоў міністэрства працы і сацыяльнай абароны, інфармацыі, аховы здароўя і адукацыі, духавенства, парламентарыяў, грамадскіх аб'яднанняў. Мерапрыемства заклікана аб'яднаць намаганні дзяржавы, царквы і грамадства ў захаванні і ўмацаванні традыцыйных духоўна-маральных сямейных каштоўнасцяў, арыентаваных на моцную сям'ю, пераемнасць пакаленняў, здаровы лад жыцця.

У рабоце форуму таксама ўзялі ўдзел прадстаўнікі Расійскай Федэрацыі ад органаў дзяржаўнага кіравання ў сферах сямейнай палітыкі, аховы здароўя, адукацыі, інфармацыі, парламентарыяў, мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, навуковай супольнасці, праваслаўнай царквы.

Фота В.П.Т.

Як падкрэсліў, адкрываючы мерапрыемства, Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі ВЕНІЯМІН, Патрыяршы Экзарх усёе Беларусі, слова Божае вучыць, што сям'я з'яўляецца натуральным пачаткам жыцця. Менавіта ў сям'і людзі злучаюцца, каб навучыцца дасканалай любові, узаемааруменню, сумесна ісці па жыццё ў пошуку шляху збаўлення.

Сямейнае жыццё разглядаецца як адзін са шляхоў да Бога, — падкрэсліў уладка. — Менавіта любоў адзін да аднаго, выхаванне ў любові і праз любоў ёсць аснова хрысціянскай сям'і, дзе вырастаюць традыцыі і культура і ў канчатковым выніку фарміруецца народ. Ва ўсе часы сям'я з'яўлялася адной з найважнейшых апор дзяржавы, захаваўшы існаў і аснову, асновай пераемнасці пакаленняў і стабільнасці грамадства, — адзначыў мітрапаліт.

Міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ падрабязна спынілася на пытаннях дзяржаўнай падтрымкі сем'яў з дзецьмі.

— Быць бацькамі — вельмі адказнае місія. Таму дзяржава дае сем'ям з дзецьмі падтрымку ў розных сферах. Гэта працоўныя, падатковыя і пенсійныя гарантыі, дапамогі і сямейны капітал, адрасная дапамога і сацыяльнае абслугоўванне, падтрымка ў сферы адукацыі, аховы здароўя, жыллёва-кредытных адносін. Толькі летас выдаткі на ўсе гэтыя мэты склалі больш за 5 мільярд рублёў, — адзначыла міністр.

Безумоўна, гарантыі і льготы для сем'яў з дзецьмі вельмі важныя, але не менш важным з'яўляецца ўмацаванне інстытута сям'і і традыцыйных сямейных каштоўнасцяў.

— Будучыня ёсць у той краіны, дзе нараджаюцца дзеці. Таму вельмі важнай з'яўляецца папраўка аб тым, што сем'ям з дзецьмі аказваецца падтрымка на дзяржаўным узроўні. Дзеці — самае дарогае, што ў нас ёсць, таму гарантыя іх шчаслівага «заўтра» — ключавы кірунак нашай палітыкі, — рэзюмавала Ірына Касцевіч.

Арганізатарамі форуму выступілі Беларуска праваслаўная царква, Дабрачынный фонд падтрымкі сям'і, мацярынства і дзяцінства «Пакроў» пры падтрымцы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

Алена КРАВЕЦ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Эканоміка Вялікабрытаніі ўступіла ў рэцэсію

Гэта адзначаецца ў справядзачы Банка Англіі, паведаміла ТАСС.

У дакуменце паведамляецца, што валавы ўнутраны прадукт Вялікабрытаніі зніжаецца два кварталы запар. У другім квартале ВУП знізіўся на 0,1 працэнта. Качатковых даных па трэцім квартале пакуль няма, аднак Банк Англіі прагназуе зніжэнне ВУП па яго выніках таксама на 0,1 %. Як вядома, аб надыходзе рэцэсіі ў эканоміцы кажуць, калі рэальныя валавы ўнутраны прадукт зніжаецца на працягу двух кварталаў запар. 22 верасня Банк Англіі паведаміў аб павелічэнні базавай працэнтнай стаўкі з 1,75 да 2,25 працэнта. Узровень інфляцыі ў кастрычніку прагназуецца на рэкорднай адзнацы ў 11 працэнтаў.

Германія ўпершыню ў гісторыі апынулася на мякы дзіндустрыялізацыі

Краіна на фоне энергетычнага крызісу ўпершыню ў сваёй гісторыі сутыкнулася з такой з'явай, як дзіндустрыялізацыя — маштабнае зніжэнне прамысловай вытворчасці. Пра гэта паведаміла нямецкае выданне FOCUS online. Паводле афіцыйных звестак, цэны вытворцаў у Германіі ў мінулым месяцы падняліся

на 45,8 працэнта. Такага не адбывалася з 1949 года, калі ў краіне пачалі вёсці статыстычны назіранні. Прычынай спаду прамвытворчасці ў Германіі стала рэзкае павышэнне кошту энерганосьбітаў, які ўзрос на 139 працэнтаў. У найбольш цяжкім становішчы апынуліся нямецкія вытворцы, якія не могуць перавесці свае магутнасці ў іншыя краіны з больш спрыяльнымі ўмовамі. FOCUS online адзначае, што такое становішча пагражае тым, што могуць знікнуць цэлыя галіны эканомікі. І Германія ў перспектыве ператворыцца ў аграрную краіну.

У Аўстраліі на бераг выкінуліся 230 кітоў

На заходнім узбярэжжы вострава Тасманія знойдзены 230 кітоў, якія па невядомых прычынах выкінуліся на бераг, паведаміла радыё SBS World News. Дырэктар па аперацыях службы аховы дзікай прыроды штата Брэндон Кларк паведаміў, што 35 з 230 аказаліся жывыя. «Прынамсі 35 млекакормячых жывяў і знаходзяцца на пляжы, асноўная ўвага будзе ўдзелена іх выратаванню», — сказаў ён. Пакуль складана вызначыць, чаму кіты апынуліся на пляжы. Як паведаміла радыё, кіты выкінуліся на бераг паблізу гавані Макуоры, дзе ў 2020 годзе адбыўся іншы маштабны выкід млекакормячых. На прыбярэжнай зоне былі знойдзены каля 500 чорных дэльфінаў, 300 з іх загінулі.

Уладзімір ДРАЖЫН:

«Жыццё — надзвычай цікавая рэч»

У найбліжэйшую нядзелю, 25 верасня, прыгожую дату — 75 гадоў — адзначаць вядомы дзяржаўны дзеяч Беларусі Уладзімір Дражын. Цікава, што яго добра ведаюць дзеячы культуры, для сферы якой ён шмат зрабіў і на пасадзе віцэ-прэм'ера, і ў якасці Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Беларусі ў Літве і Фінляндыі. Разам з тым пра заслугі Уладзіміра Дражына памятаюць на Міншчыне, у Нясвіжы, Жодзіне, дзе ён названы ганаровым грамадзянінам, на Старадарожчыне, дзе яго імя занесена ў Кнігу народнай славы... Кавалер ордэна Пашаны, уладальнік шматлікіх узнагарод і пачэсных званняў, ён перш за ўсё чалавек цікавы і неардынарны, пра што сведчаць напісаныя ім кнігі: пра малую радзіму, пра краіны, у якіх працаваў, пра гольф, развіццём якога займаецца апошнія гады... Жыццёвы вопыт Уладзіміра Дражына настолькі багаты, што ў адной гутарцы ахапіць яго немагчыма. Мы спыніліся толькі на некаторых знакавых момантах...

«Праца талакой вучыла разбірацца ў людзях»

— Уладзімір Несцеравіч, вашаму асабістаму біблію заўсёды пялярэднічае юбілей шлюбу, і мне падаецца, гэта не менш важна. Сёлета вы адзначылі 50 гадоў сумеснага жыцця з жонкай Тамарай. Ад душы вішнюю і прашу падзяліцца сакрэтаў сямейнага даўгалецца.

— Думаю, сакрэт хаваецца ў часе, які фарміраваў нас як асоб. Наша дзяцінства прыпала на аднаўленне краіны пасля вайны. Сталенне адбывалася разам з гэтым працэсам. Пішу пра гэта ў сваёй кнізе (Уладзімір Дражын: «Мая вялікая малая Радзіма...» — «Зв.»), бо дзіцячая памяць учопліва, і я памятаю сябе вельмі рана. Як у разубранай ушчотн вёсцы будавалі школу, балыніцу, аптэку, клуб, аднаўлялі жыллё... Кожны двор меў абавязак адпрацаваць 10 дзён на вывазцы граюіў з мясцовага кар'ера для будаўніцтва дарогі. Галоўная задача была — выжыць, але не па прынцыпе кожны сам за сябе, а ўзаемнай дапамогай. Усе жыхары клапаціліся аб тым, каб забяспечыць сем'ю загінуўшых воінаў Чырвонай Арміі сродкамі існавання: сенам, саломай, дровамі... Праца талакой вучыла зносінам, а таксама разбірацца ў людзях, звяртаць увагу не толькі на знешнюю прыгажосць, але і на маральныя якасці.

Нас з ранняга дзяцінства прывучылі да працы. Разам з тым мы разумелі важнасць адукацыі. А гэта ўжо выхаванне адказнасці.

Няўдачы нас загартувалі. І гэта яшчэ адна рыса майго пакалення. Тады ўсе імкнуліся атрымаць сяроднае або вышэйшую адукацыю, бо краіне патрэбны былі кваліфікаваныя кадры. З-за «чацвёркі» на няпрофільным прадмеце мне не хапіла аднаго бала для паступлення на аўтарактарны факультэт у політэхнічны інстытут. Тады дырэктар нашай школы паручыўся за мяне ў раёне, і мне прапанавалі работу настаўніка фізікі і матэматыкі.

Наступным летам зноў планавалі паступіць у ВУНУ, але мяне прызвалі ў армію. Служыў тры гады ў Беларускай ваеннай акадэміі.

Пасля арміі ажыццявіў сваю мару — паступіў на вярчэрні факультэт аўтарактарнага факультэта. Тады і заўважыў Тамару — сваю будучую жонку. Праз два гады мы ажаніліся. Выбар спадарожніцы жыцця — справа вельмі далікатная. Бо доўга ісці разам атрымаецца толькі з тым, хто згодны з табой у галоўным, хто падтрымлівае там, дзе шлях становіцца пакурэцтвам. Важная ўмова паспяховага сям'і — яднанне. Можна спрачацца, мець розныя погляды на пэўныя рэчы,

але пры гэтым два чалавекі мусяць складаць адно цэлае. І я вельмі ўдзячны лёсу, што менавіта такая жанчына мне сустрэлася.

Тамара падтрымала, калі падчас маёй работы на Беларускай аўтамобільным заводзе атрымаў прапанову паступіць у Мінскую вышэйшую партыйную школу. А гэта азначала страту заробку. ...І калі пасля заканчэння вучобы мне прапанавалі ўзначаліць Нясвіжскі райкам партыі. А на той час мы мелі кватэру ў Жодзіне, толькі нарадзілася дачка, сын павінен быў ісці ў першы клас. Што такое кіраўніч рабана? Гэта пераезд, праца з раніцы да вечара, у выхадныя. І пры гэтым я заўсёды быў спакойны за сям'ю, дзяцей і дом.

І тады, і потым, калі працаваў у аблвыканкаме, ва ўрадзе, у парламенце, пасольстве, Тамара ішла побач і пры гэтым не забягала наперад і не цягнула назад. За дзень ёй прыходзілася быць са мной на трох афіцыйных прыёмах, у рознай форме адзённы, і яна ніколі не прымушала мяне хвалявацца.

У нас выраслі цудоўныя дзеці. І ў гэтым вялікая яе заслуга. Маё сямейнае жыццё сапраўды склалася.

«Шчаслівы, што культура заняла першае месца ў маім жыцці»

— Раскажыце, як атрымалася, што вы, тэатр на адукацыі, так шмат увагі аддавалі культуры?

— Думаю, гэта таксама сфарміравалася ў дзяцінстве — імкненне да прыгожага, да гармоніі ва ўсім. Калі ў жніўні 1981 года ўбачыў палач Радзівілаў, адначасова захапіўся яго прыгажосцю і жажнуўся яго знаязнабнасцю. З першых сваіх прамоў у якасці кіраўніка рэгіёна казаў пра неабходнасць аднаўлення гэтай жамчужыні Беларусі. Але каб ад слоў перайсці да справы, патрэбна было рэспубліканскае фінансаванне.

У 1990 годзе адраджэнне Нясвіжа ўключыў у перадыбарную праграму. Ужо дэпутатам Вярхоўнага Савета сустрэўся з кіраўніком урада Вячаславам Кебічам і прапанаваў надаць палацу статус нацыянальнага музея з адпаведным фінансаваннем. Той пагадзіўся не адразу, тым не менш, дакумент падпісаў, санаторый і сценава палаца закрылі, і гэта выклікала незадаволенасць мясцовых жыхароў. Пераконваў людзей, што ідэя добрая.

У верасні 1994 года Аляксандр Лукашэнка, толькі абраны Прэзідэнтам Беларусі, наведаў Нясвіж, і мы чатыры гадзіны хадзілі з ім па палацы. У краіне грошай лішніх не было. Тым не менш рэстаўрацыя стартавала. Актыўныя работы пачаліся ў канцы 90-х. Тады я ўжо

працаваў у аблвыканкаме і займаўся Нясвіжам на больш высокім узроўні. У 2001 годзе прыйшоў ва ўрад — гэта час маштабнай работы па аднаўленні палаца. Інвестыцыі ў комплекс склалі 75 мільёнаў долараў.

«Музей Нясвіжа» сталі не проста годным напавуеннем палаца, а падзеяй у культурным жыцці Беларусі. Мясцовае насельніцтва палюбіла гэтае свята, бо выхаванае ў духу высокай культуры. І фестываль, і палац, і парк сталі нагодай для гонару ўсіх беларусаў.

Нясвіжскі палац, Мірскі замак, Вялікі тэатр Беларусі, Беларуска-дзяржаўная філармонія, Беларуска-дзяржаўны цырк, Нацыянальны тэатр імя Янкі Купалы — аднаўленне гэтых аб'ектаў закладвалася падчас маёй работы на адпаведных ступенях дзяржаўнай службы, і я рады, што такім чынам далучыўся да развіцця нацыянальнай культуры. Гэта было няпроста, бо вырашыў браць на сябе нагаруку і адказнасць. Але ўпэўнены, што краіна без культуры не мае перспектывы.

Калі прыйшоў на працу паслом Беларусі ў Літве і Фінляндыі і паглядзеў на магчымаасці, якія маем у двухбаковых адносінах, — наперадзе ішла культура. Тады пачаў маштабна праводзіць Дні культуры Беларусі ў гэтых краінах. Яны доўжыліся па два месяцы. Выязджалі да 20 творчых калектываў, да тысяч артыстаў. Вялікі тэатр оперы і балета, Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр, Народны хор імя Цітовіча, тэатр імя Янкі Купалы, тэатр імя Горгага, Дзяржаўны акадэмічны ансамбль танца, ансамбль «Харошкі», «Купалінка»... Грошы выдаткоўвалі літоўскай і фінскай бізнесменамі, якія зацікаўлены ў партнёрстве з Беларуссю. У 2013 годзе мы паказалі балет «Лебядзінае возера» на воднай пэрайсці да справы Трайкаўскага замка. Яго паглядзелі пяць тысяч чалавек.

Культурныя стасункі рыхтавалі глебу для наладжвання эканамічных, а за імі і палітычных кантактаў. На ўсе мерапрыемствы мы запрашалі кіраўніцтва краіны. Пасля знаёмства з беларускімі спектаклямі тагачасны прэм'ер-міністр Літвы Андрус Купілюс вырашыў праехаць па Беларусі разам з вядомымі літоўскімі палітыкамі і мясцовымі (усюю 60 чалавек) на веласіпэдах.

Зрэшты, усё гэта мела эканамічны эфект. За час маёй місіі тавараабарот з Літвой вырас у тры з паловай раза, з Фінляндыяй — у 10 разоў. Культура — галоўны складнік поспеху любога кіраўніка. Яна павінна быць ва ўсім: у паводзінах, адносінах з людзьмі, маўленні, знешнім выглядзе... Культура дапамагае вырашыць праблемы.

Нездарма нават у ваенны час пра яе быў асаблівы клопат. Яна натхняе, яднае, умацоўвае, падымае дух. І народ заўсёды цэнніць таленавітых людзей. Я шчаслівы з-за таго, што культура заняла першае месца ў маім жыцці.

Дарэчы, як старшыня Беларускай асацыяцыі гольфа прапанаваў уключыць у культурную праграму інвестыцыйнага турніру, які нядаўна завяршыўся, наведванне тэатра. Удзельнікі турніру ўжо палюбілі наш Вялікі тэатр, гэтым разам мы паглядзелі «Ганну Карэніну».

«Не сумняваюся, што ўсё наладзіцца»

— Некалькі гадоў таму вышлі ваша кніга «Беларусь — Літва: вярце сбліжэння». Як думаеце, час набліжэння паміж двума краінамі-суседкамі вернецца?

— Несумненна. Я штодня атрымліваю адтуль шмат званкоў, у мяне там засталася нямаля сяброў. Яны дапамагалі сустрэць, размясціць, накарміць, заплациць ганарары і камандзіровачныя беларускім артыстам. Гэта рабілі літоўскія кампаніі. Яны былі зацікаўленыя, бо мелі перспектыву дынамічнага развіцця бізнесу ў Беларусі. Беларуска-літвыя накіроўваліся ў Клайпеду, пакадзілі ў літоўскай казне мільярд долараў. Гэта толькі гандаль. Пакуль я ўзначальваў дыпламатычнае прадстаўніцтва, у Літве было пабудавана восем беларускіх заводаў — а гэта ўжо інвестыцыі.

«Паўлінка» Купалы ўпершыню была пастаўлена ў Вільнюсе сто гадоў таму, а дзяржаўнай мовай Вялікага Княства Літоўскага была беларуская... Мы можам спрачацца, але можам і знаходзіць узаемапараўменне — было б жаданне. А жаданне мець выхад на ўсход у літоўскага бізнесу ёсць, бо гэта перспектывна. 95 працэнтаў насельніцтва Літвы таксама гэтага жадае. Нармальныя адносіны з суседзямі заўсёды былі і будуць умовай далейшага развіцця для любой краіны. Таму не сумняваюся, што ўсё наладзіцца. Супраць беларуска-літоўскага набліжэння толькі некаторыя літоўскія палітыкі, якія працуюць не ў інтарэсах свайго народа. І лёс іх сумны. Літоўцы не будуць цяплець галечы, а ў іх ужо зараз сіл нестаче мірыцца з камунальнымі платамі. І тое, што там цяпер адбываецца, пацвярджае, што Літва зноў павернецца да Беларусі... Калі пазбегне эканасіі Польшчы.

Нам таксама важна не апынуцца паміж молатам і кавадлам. Пакуль гэта атрымліваецца, бо наш Прэзідэнт вядзе незалежную палітыку, а я не сумняваюся, што ён будзе яе працягваць.

— Раскажыце, што Беларуска-асяцыяцыі гольфа удалося зрабіць для развіцця гэтага віду спорту ў нашай краіне?

— Мы пачыналі з нуля. Разам у Беларусі маюцца два полі для гульні ў гольф: чэмпіёнскае (на 18 лункаў) і акадэмічнае (на 9 лункаў). Наша класічнае поле створана на былым танкадроме, а гэта значыць, мае ландшафт, які патрабуецца для гольфа. Аўтар праекта англіскай архітэктар Пол Томас, і ўсе, хто да нас прыязджае, кажуць, што гэта найлепшае поле ў Еўропе. У нас сфарміравалася каманда трэнеруаў, абслуговы персанал, і мы маем усе магчымаасці прымаць спартсменаў па найвышэйшым разрадзе.

Летася гульцямі на чэмпіёнскім полі і гаспадынямі былі тры тысячы чалавек. Гэта ўжо вынік. Такім чынам, мы стварылі індустрыю. Цяпер любячы чалавек у нашай краіне можа ўзяць напраткат рыштунак, наняць трэнера і навучыцца гульні ў гольф.

Наша задача — адкрыць палі для гольфа ва ўсіх рэгіёнах. Вяду перамовы пра гэта з кіраўнікамі абласцей. Але ў нас ёсць другая дысцыпліна — міні-гольф. Гэта гульня для школьнікаў, навучэнцаў каледжаў і студэнтаў. Разам з Прэзідэнцкім спартыўным клубам мы аснасілі 25 навучальных устаноў Беларусі ва ўсіх рэгіёнах камплектамі для ігры ў міні-гольф: у спартзалах, на пляцоўках каля школ. Гэта дысцыпліна таксама прывабная. Падчас фестывалю «Вытокі» пляцоўкі з міні-гольфом наведваюць па 2-3 тысячы чалавек за дзень.

Гольф дазваляе захаваць добрую фігуру, ён і нараджае спартыўны інтарэс, і развівае інтэлект, і дорыць асалоду ад зносіў з прыродай. Кожнаму варта паспрабаваць! Мае ўнучкі займаюцца, старэйшы ўдзельнічае ў турнірах.

«Кіраўнікі павінны бачыць далей за справаздачы»

— У вашай кнізе «Дражня. Мая малая Родина» шмат цікавай гістарычнай інфармацыі, любові да людзей і... болю за малую вёску. Што, на ваш погляд, можа іх выратаваць?

— На пачатку мінулага стагоддзя ў Дражне пражывала 930 чалавек. Цяпер — менш за 100. Ды што Дражня — Нясвіжчына за апошнія 20 гадоў страціла каля 14 тысяч чалавек, а гэта ж бласлаўлены край — там, у адрозненні ад Старадарожчыны, дзе знаходзіцца мая родная вёска, урадлівія глебы.

Жыццё населенага пункта залежыць ад наяўнасці ў ім працоўных месцаў. І не толькі. Калі закрываецца неэфэктывнае прадпрыемства, кіраўніцтва рэгіёна абавязана паклапаціцца пра адкрыццё іншага, больш паспяховага. Трэба ствараць умовы для развіцця малага бізнесу, з'яўлення новай вытворчасці, забеспячэння сыравінай існуючай. Кіраўнікі павінны бачыць далей за лічыбы ў справаздачах. Паўтару: нельга забываць пра культурны складнік. Без гэтага няма будучыні. Важная ўмова — умець чуць людзей і разам з тым пераконваць уласнае начальства. Калі я ўзначальваў Нясвіжскі раён, то шмат пытаньняў вырашаў у Мінску. Не заўсёды і не ўсе мяне хацелі слухаць, але прыходзілася быць настойлівым.

Перажываю за сваю вёску. Дабіваюся яе газіфікацыі, размаўляю з аблвыканкамам, каб не закрывалі мясцовую аптэку — у яе прыходзіць жыхары пачы суседніх населеных пунктаў! А калі зачынюць аптэку, ім прыйдзецца ездзіць за 20 і больш кіламетраў у райцэнтр. Старадарожчына — край не багаты, але самадастатковы, там жывуць працадольныя людзі.

— На завяршэнне размовы падзяліцеся, пра што будзе наступная ваша кніга?

— Прысвучу яе амаль 20 гадам работы на Нясвіжчыне. Гэта быў вельмі цікавы перыяд як у маім жыцці, так і ў жыцці краіны. Ёсць і далейшыя планы. Жыццё, увогуле, надзвычай цікавая рэч, і мне ёсць чым падзяліцца з людзьмі.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ЧЫП ДРАКОНА

Як разгортваецца глабальная гонка мікрасхем?

Днямі Паднябесная пакарыла яшчэ адну насамрэч гістарычную тэхналагічную вяршыню. Стала вядома, што кітайскія вытворцы асвоілі масавую вытворчасць паўправадніковых чыпаў па 14-нанаметровым тэхнічным працэсе. Аб гэтым паведаміла выданне Global Times, спасылаючыся на прадстаўніку ўлады Шанхая. Гэты сусветна вядомы мегаполіс з'яўляецца цэнтрам паўправадніковай прамысловасці Кітая, менавіта тут сканцэнтраваны ўсе асноўныя вытворцы мікрасхем. Дырэктар Шанхайскай муніцыпальнай камісіі па эканоміцы і лічбавізацыі заявіў, што мясцовыя кампаніі не толькі навучыліся выпускаць 14-нм чыпы, а таксама здзейснілі прарыв у тэхналогіях вытворчасці па шэрагу іншых стратэгічных напрамкаў. Тэхналагічны аналітык Сян Ліган падкрэсліў, што гэта з'яўляецца магутным адказам на новыя санкцыі з боку ЗША, заклікаючы пераходзіць развіццю кітайскай электронікі. На думку эксперта, ціск толькі паскорыць тэхналагічны прарыв і дапаможа кітайцам асвоіць новыя працэсы. Як разгортваецца глабальная гонка мікрасхем?

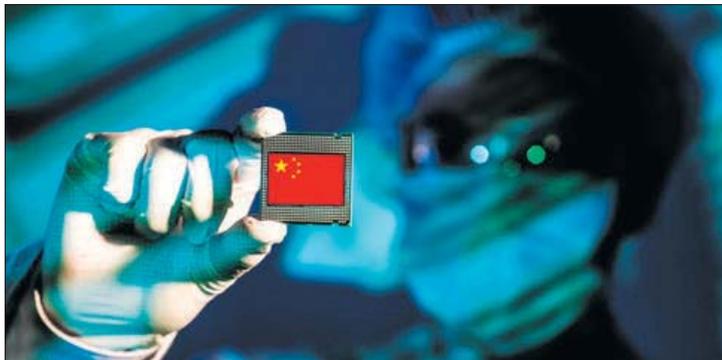
УДАР ПАД ДЫХ

Паўправадніковая мікрасхема ў найпрасцейшым выглядзе — гэта прылада з транзістараў і правадоў, усталяваных на крамянёвай пласце. Функцыя складаецца ў тым, каб змяніць струмень электрычнага току, што праходзіць праз яго, і тым самым забяспечыць сігнал, які прыдае магучы выкарыстоўваць для апрацоўкі даных. Сучасныя складаныя высокатэхналагічныя мікрасхемы і мікрапрацэсары маюць крытычную важнасць для эканомікі і жыццядзейнасці. Яны выкарыстоўваюцца ў камп'ютарах, ноўтбуках, смартфонах, электроніцы, аўтамабілях, самалётах і іншых прамысловых вырабах. У адным сучасным аўтамабілі можа выкарыстоўвацца да ста мікрапрацэсараў, якія адказваюць за алгарытмы работы рухавіка, каробкі перадачаў, шматлікіх сістэм бяспекі, шчытка прыбораў, медыясістэмы і г. д.

Пераважная большасць паўправаднікоў вырабляецца на Тайвані, у Паўднёвай Карэі і мацерыковым Кітаі. Цяпер на ЗША прыпадае толькі прыкладна 10 працэнтаў сусветнай вытворчасці (у параўнанні з амаль 40 працэнтаў у 1990-м). Кітай, наадварот, значна нарасціў сваю долю і працягвае імкліва рушыць наперад. Штаты ўсяляк хочуць нашкодзіць галоўнаму канкурэнту і вярнуць ужо цяпер колішняе лідарства. У мінулым месяцы прэзідэнт ЗША Джо Байдэн падпісаў закон аб выдзяленні 280 мільярдў долараў на высокатэхналагічную вытворчасць і навуковыя даследаванні. Як сцвярджаюць эксперты, гэта адбылося на фоне апазення, што ЗША відавочна саступаюць тэхналагічна першынства Кітаю.

Генерал арміі ЗША ў адстаўцы Х. Р. Макмайтэр, які некалі працаваў дарадцам па нацыянальнай бяспецы пры адміністрацыі Трампа, падчас публічнага мерапрыемства адзначыў, што ЗША павінны паскорыць развіццё высокіх тэхналогій. Аб гэтым піша voanews.com. «Развіццё тэхналогій у ЗША адбываецца недастаткова хутка, мы моцна адсталі, таму што зашмат часу займаліся самалюбанваннем», — сказаў Макмайтэр.

Далей — больш: нядаўна адміністрацыя Байдэна заявіла, што амерыканскім тэхналагічным кампаніям, якія атрымліваюць федэральнае фінансаванне, будзе забаронена будаваць аб'екты «перадавых тэхналогій» у Кітаі на працягу наступных 10 гадоў. Забарона — частка плана коштам 50 мільярдў долараў, накіраванага на развіццё ўласнай паўправадніковай прамысловасці. «Мы збіраемся ўсталяваць бар'еры, каб тыя, хто атрымлівае сродкі па праграме падтрымкі вытворцаў чыпаў, не маглі ставіць пад пагрозу нацыя-

нальную бяспеку, — заявіла міністр гандлю ЗША Джына Райманда, каментуючы новы закон «Аб мікрачыпах і навучэнні». — Ім не дазволена выкарыстоўваць гэтыя сродкі для інвестыцый у Кітаі, яны не змогуць распрацоўваць перадавыя тэхналогіі ў Кітаі тэрмінам на дзесяць гадоў».

«Пад раздачу» трапілі і ўласна кампаніі з ЗША. Некаторыя амерыканскія вытворцы чыпаў ужо адчулі на сабе ўплыў санкцый Вашынгтона на продаж тэхналогій Кітаю. У пачатку верасня афіцыйнай асобы ЗША забаранілі выдучым вытворцам чыпаў Nvidia і AMD прадаваць Кітаю сваю прадукцыю для стварэння штучнага інтэлекту. Каментуючы забарону, Дэн Айвз з аналітычнага цэнтра Webdush Securities назваў абмежаванні «ўдарам пад дых» для Nvidia.

НЯЎДАЛАЯ АБЛОГА

ЗША імкнучыся наладзіць у міжнародную аблогу. У прыватнасці, яны прапанавалі стварыць тэхналагічны альянс Chip 4, у які павінны

разам са Штатамі таксама увайсці Паўднёвая Карэя, Японія і Тайвань. Як сцвярджаюць ініцыятары, гэта робіцца дзеля забяспечэння надзейнасці паставак мікрачыпаў, неабходных усім яго ўдзельнікам (у першую чаргу, вядома, амерыканцам). Таксама сярод абвешчаных задач магчыма глабальная альянс — каардынацыя ўрадаў краін-удзельніц па пытаннях рэгулявання і субсідзіравання галіны, правядзенне сумесных даследчых і канструктарскіх работ (R&D). Ініцыятыўе ўжо больш за год, але справа так і не зрушылася з мёртвай кропкі, паколькі паміж партнёрамі занадта шмат супярэчнасцяў.

Будучым удзельнікам альянсу да гэтага часу не ўдалося нават сфармуляваць паярэдні парадка першай сустрэчы, які задавальняе ўсіх, піша Financial Times. Японія, Паўднёвая Карэя і Тайвань на дзержайым узроўні знаходзяцца ў традыцыйна добрых адносінах з ЗША. Аднак паўднёвакарэйскай кампаніі нахшталь Samsung не гараць жаданнем раскрываць свае камерцыйныя сакрэты перад прамымі канкурэнтамі з Тайваня, напрыклад найбуйнейшым у свеце кантрактным вытворцам інтэ-

галаў, але пакуль не занадта ўдала. Зрэшты, улады краіны здолелі прывабіць на сваю тэрыторыю TSMC, якая цяпер занята будаўніцтвам даследчага цэнтра. Ён, як чакаецца, дапаможа рыхтаваць кваліфікаваных вучоных і інжынераў. Аднак складана ўявіць, што японская Kiaxia захоча весці сумесную з Samsung або SK hynix — сваімі прамымі канкурэнтамі — распрацоўку, нават калі гаворка пойдзе аб фундаментальных тэхналогіях. Samsung Foundry асцерагаецца пападання звестак аб уласных тэхналогіях (напрыклад, матэрыялах і дызаіне транзістараў) канкурэнтам у асобе TSMC і Intel, якія, у сваю чаргу, таксама не гатовыя дзеляцца ноў-хаў з паўднёвакарэйскім гігантам.

Тайваньскія вытворцы мікрасхем логікі і памяці апыраджаюць сваіх канкурэнтаў з мацерыковага Кітая — SMIC, Hua Hong, Yangtze Memory — па ўзроўні тэхналагічнага развіцця. У той жа час яны шмат у чым залежаць ад паставак кітайскай сыравіны і наўрад ці будучы ў захаленні, калі альянс Chip 4 раптам скамандуе парваць адпаведны сувязі для забяспечэння бяспекі ланцужкоў паставак.

ТРЫГЕР ІНАВАЦЫЙ

Кітай з'яўляецца адным з найбуйнейшых сусветных спажыўцоў мікрасхем. Набыццё чыпаў Паднябеснай па аб'ёме ўжо перавышае імпорт нафты. Таму ва ўмовах заходніх санкцый, якія ўжо ў поўнай меры адчулі на сабе кампаніі Huawei і ZTE, КНР прыкладае максімум намаганняў па апэратыўным разгортванні імпартазамышчэння ў гэтай галіне. Кітайскія ўлады паставілі перад краінай задачы зменшыць узровень залежнасці ад замежных электронных камплектаў. Згодна з планам «Зроблена ў Кітаі 2025», да 2025-га Кітай павінен вырабляць самастойна 70 працэнтаў мікрасхем, якія спажываюцца прамысловасцю.

Адзін з кіраўнікоў найбуйнейшага ў Кітаі вытворцы мікрасхем Semiconductor Manufacturing International Corp (SMIC) Чжаа Хайцзюнь адзначыў, што ў свеце захоўваецца тэндэнцыя да рэгіяналізацыі паўправадніковай вытворчасці. Таму Паднябесная працягне курс на лакалізацыю вырабу электронных кампанентаў. У гэтых умовах у SMIC добра сярднэтарміновае і доўгатаэрміновае перспектывы.

Кітай плануе накіраваць беспрэцэдэнтную колькасць рэсурсаў на ўстанаўленне тэхналагічнай незалежнасці, асабліва ў такіх стратэгічных індустрыях, як паўправаднікі (чыпы, мікрасхемы), у надрэі садзейнічаць інавацыям і імпартазамышчэнню. Ужо выдзелена 1,38 трыльёнаў долараў на пабудову заводаў для вытворчасці чыпаў.

Кітай ужо даўно імкнецца да такой незалежнасці, аднак гэта не азначае, што Паднябесная плануе закрыцця ад усяго свету, заўважыў Forbes выкладчык Лонданскага ўніверсітэта Стыву Цанг. Кітай — адзін з найбуйнейшых гандлёвых партнёраў у свеце, а замежныя інвестары ўклілі ў краіну нямала прамых інвестыцый. «Галоўная мэта Кітая — стаць магутным ватаарам з тэхналогіямі, якія іншыя краіны захоўваюць купляць у Паднябеснай», — патлумачыў Стыву Цанг.

Забарона ЗША на экспарт у Кітай флагманскі чыпаў Nvidia і AMD са штучным інтэлектам створыць новыя магчымасці для мясцовых кампаній. Аб гэтым заявіў галоўныя эксперты, паведаміла Reuters. Група незалежных спецыялістаў вымерала хуткасць апрацоўкі задач штучнага інтэлекту на паскаральніку BR100, распрацаваным кітайскім стартапам Biren. Эксперты пацвердзілі заяву кампаніі, што чып пераўзыходзіць адзін з працэсараў, якія трапілі пад абмежаванні. «Эталонныя тэсты

шырока адлюстроўваюць апрацоўку малюнкаў і натуральнай мовы, якія з'яўляюцца дзвюма далюмі значнымі рабочымі нагрузкамі штучнага інтэлекту», — сказаў заснавальнік аўтанай групы MLCommons Дэвід Кантэр.

Кампанія Biren, створаная былымі супрацоўнікамі Alibaba і Nvidia, заявіла аб намеры запустыць прадужы чыпа BR100 прыватным цэнтрам апрацоўкі даных і воблачным кліентам. Апроч Biren актыўна распрацоўваюць альтэрнатыўныя рашэнні ад Nvidia кампаніі нахшталь Cambricon, Alibaba Group PingTouGe, Iluvatar CoreX, Denguin Technology, Moore Threads, Vastai Technologies і MetaX. Паводле даных аналітычнай фірмы PitchBook, толькі гэтыя стартапы за апошнія гады прыцягнулі больш чым \$2,5 млрд.

Як перакананы эксперты, рынак паўправаднікоў, які адыгрывае вялікую ролю не толькі ў развіцці прамысловай вытворчасці, абаронных тэхналогій, але і тэхналогій будучыні, ужо ўступае ў новую фазу глабальных змяненняў. Паднябесная фарміруе найбуйнейшую ў свеце вытворчую базу і актыўна пашырае сферы свайго ўплыву.

І санкцыйная аблога з боку Штатаў у выніку вяртаецца да іх бумерангам, паколькі ў пэўным сэнсе з'яўляецца трыгерам інавацыі. «Чым мацнейшая блакада з боку ЗША, тым хутчэй Кітаі будзе прадзіць даследаванні і распрацоўваць уласныя тэхналогіі», — пракаментавалі Global Times тэхналагічны аналітык Сян Ліган. Прафесар камп'ютарных навук Джэ Дэнгара заявіў Forbes, што Злучаныя Штаты ўжо выкарыстоўвалі падобныя сцэнарый забароны і аблогі. Раней урад ЗША наклаў эмбарга на апрацоўку працэсараў Intel некаторым кітайскім распрацоўшчыкам высокапрадукцыйных сістэм. «У выніку Кітаі стварыў чыпы для сваіх суперкамп'ютараў», — нагадаў прафесар Дэнгара.

Незалежны даследчык Чэн Цзя расправёў Global Times, што попыт на 14-нм чыпы прадстаўляе ў тым ліку новымі транспартнымі сродкамі. Камерцыйная вытворчасць такіх мікрасхем дапаможа Кітаю стварыць аўтамабілі, якія выкарыстоўваюць новыя крыніцы энергіі, а таксама аснашчаць «разумныя» гарады і развіваць інтэрнэт рэчаў, а ў працяглай перспектыве — абгнаць канкурэнтаў і стаць сусветным лідарам паўправадніковай галіны. Будзьце ўпэўнены, што пасля кітайскія вытворцы паскорыць засваенне новых вяршынь. Чып дракона мае неабяжныя магчымасці.

Мікалай ЛІТВАНАЎ.

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНАПО ПРОДАЖЕ
КАПИТАЛЬНОГО СТРОЕНИЯ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества –
ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	Капитальные строения, расположенные в Могилевской области, Шкловском районе, Городецком с/с, д. Новые Чемаданы, ул. Зелая; АСБ в Шкловском районе с шиномонтажом, магазином, гостиницей с кафе и залом для проведения торжеств; наружные сети водопровода; наружные сети теплоснабжения и горячего водоснабжения; наружные сети канализации; наружные сети связи; сети электроснабжения воздушные
Начальная цена продажи	940 626,72 рубля (девятьсот сорок тысяч шестьсот двадцать шесть рублей 72 копейки) с учетом НДС
Сумма задатка	20 000,00 рублей (двадцать тысяч рублей 00 копеек)
Прочие условия	Земельные участки для обслуживания капитальных строений предоставлены ОАО «АСБ Беларусбанк» на праве аренды. Обязательным условием аукциона является заключение с победителем торгов договора на приобретение имущества (основные средства и ТМЦ согласно приложению) общей стоимостью 376 541,67 рубля (триста семьдесят шесть тысяч пятьсот сорок один рубль 67 копеек) с учетом НДС, предназначенного для эксплуатации отчуждаемых объектов недвижимости
Открытый аукцион состоится	09.11.2022 в 11.00, по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, актовый зал (6-й этаж)
Заявления и документы на участие принимаются	В рабочие дни с 9.00 до 17.00, в пятницу – до 15.00 по 04.11.2022 включительно по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, кабинет 602 (тел.: (017) 2794655, (017) 2794930)
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с организацией осмотра объектов продажи, обращайтесь по телефону (017) 279 46 55 – Сосновский Дмитрий Викторович

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка по 04.11.2022 включительно на счет № ВУ6АКВВ66708597000020000000 БИК АКВВВУ2Х в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

К заявлению также прилагаются: юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 20 рабочих дней со дня проведения открытого аукциона.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие
«Минский государственный центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона)
по поручению ОАО «Агрофирма «Лучники» (продавец)
проводит открытый аукцион по продаже одним лотом
недвижимого имущества в составе:

- основное здание мясоцеха (совместные части и принадлежности: подвал) с инв. № 640/С-91526 общей площадью 947,4 кв. м;
- проходная главная с инв. № 640/С-108328 общей площадью 12,9 кв. м;
- складские помещения с холодильными камерами (совместные части и принадлежности: подвал, навес) с инв. № 640/С-108330 общей площадью 1068,1 кв. м;
- воздушная компрессорная с инв. № 640/С-108331 общей площадью 19,2 кв. м;
- проходная задняя с инв. № 640/С-108332 общей площадью 21,7 кв. м.

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001008812 площадью 0,9462 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Тугаринова, 12Б.

Начальная цена объекта с НДС (20%) – 72 720,00 бел. руб.

Начальная цена снижена на 80 %.

Задаток 10% от начальной цены (7 272,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № ВУ55ВРВ30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК ВР5ВВУ2Х, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901, код категории платежа ОТНН.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата договора производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победителем аукциона (единственным участником аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 28.10.2021, 14.07.2022.

Аукцион состоится 11.10.2022 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 10.10.2022 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11.

Тел. для осмотра 8 (029) 196 89 09.

УНП 600043549

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА
(ПОНИЖЕНИЕ ЦЕНЫ НА 50 %) ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА
ОАО «УПРАВЛЯЮЩАЯ КОМПАНИЯ ХОЛДИНГА
«ГРОДНООБЛСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»

Предмет торгов	Начальная цена с учетом НДС, руб.	Сумма задатка (1%), руб.
Лот № 1 – Свеклоуборочный комбайн Kleine SF-10-2, 2008 г.в., зав. № 2310060, рег. № СК-4 2832	34 338,67	343,00
Местонахождение имущества: Гродненская обл., Шумичский р-н, аг. Рожанка (ОАО «Шумичский ремонтный завод»)		
Сведения о продавце: ОАО «Управляющая компания холдинга «ГродноОблсельхозтехника», г. Гродно, ул. Лермонтова, 2, тел. 8 (0152) 626024		
Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка: Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 621631, счет ВУ65БЛВВ 30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., код ВЛВВВУ2Х, УНП 500481906		
Торги состоятся 05 октября 2022 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8		
Срок подачи документов для участия в торгах	По 29 сентября 2022 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8	

Аукцион без условий. Шаг аукциона 5%. Срок заключения договора купли-продажи в течение 10 рабочих дней с момента проведения аукциона.

Условия оплаты: 100% предоплата. Условия участия и порядок проведения аукциона по тел.: 8 (0152) 621632, 621630 и на сайте www.fincenr.by.

Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 17.00, ответственное лицо:

Болдовский Алексей Геннадьевич, тел. в Гродно: 8 (0152) 626020, 626024.

Предыдущие публикации: газета «Звязда» от 21.05.2022 г., 22.06.2022 г., 07.07.2022 г., 19.07.2022 г., 03.08.2022 г., 16.08.2022 г., 31.08.2022 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Организатор электронных торгов: Пуховичский районный исполнительный комитет, Минская обл., Пуховичский р-н, г. Марыня Горка, ул. Ленинская, 47, тел.: (801713) 35427, 35166; 8 (033) 9029538.

Оператор электронной торговой площадки: открытое акционерное общество «Белорусская универсальная товарная биржа».

Электронный адрес электронной торговой площадки: www.et.butb.by

Дата проведения электронных торгов: 25 октября 2022 года.

Время проведения электронных торгов устанавливается ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа» на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество».

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер; целевое назначение земельного участка; вид права	Площадь земельного участка, га	Инженерная инфраструктура (возможность подключения)	Начальная цена, руб.	Задаток, руб.	Расходы по подготовке, руб.
1	Минская область, Пуховичский р-н, садоводческое товарищество «ЗАРЕЧНЫЙ-05», участок № 305	624483400003000360, ведение коллективного садоводства; частная собственность	0,0536	Сети электроснабжения; водоснабжения	2437,58	243,76	1600,74 + стоимость объявления в СМИ и ЭТП
2	Минская область, Пуховичский р-н, садоводческое товарищество «ЗАРЕЧНЫЙ-05», участок № 196	624483400003000361, ведение коллективного садоводства; частная собственность	0,0636	Сети электроснабжения; водоснабжения	2892,35	289,24	1582,88 + стоимость объявления в СМИ и ЭТП
3	Минская область, Пуховичский р-н, садоводческое товарищество «РОДНИЧОК-ПТИЧЬ», участок № 3	624484000005000103, ведение коллективного садоводства; частная собственность	0,0596	Сети электроснабжения; водоснабжения	3608,85	360,89	1600,74 + стоимость объявления в СМИ и ЭТП
4	Минская область, Пуховичский р-н, садоводческое товарищество «РОСИНКА», участок № 69	624483400005000007, ведение коллективного садоводства; частная собственность	0,0857	Сети электроснабжения; водоснабжения	2693,15	269,32	1692,40 + стоимость объявления в СМИ и ЭТП

Задаток для участия в электронных торгах перечисляется на текущий (расчетный) счет № ВУ60АКВВ3012000006694000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код АКВВВУ2Х, УНП 19054206, получатель платежа – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа». Срок внесения задатка – до подачи заявления на участие в электронных торгах. Назначение платежа: внесение суммы задатка на участие в торгах. Окончание приема заявлений на участие в электронных торгах с прилагаемыми к ним документами – 20 октября 2022 года до 15.00.

Лицо, желающее принять участие в электронных торгах в отношении нескольких предметов электронных торгов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из этих предметов. Оплата стоимости предметов торгов осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время либо с участием представителя организатора в рабочее время (понедельник–пятница, 8.30–13.00, 14.00–17.30).

Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608 и Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа» от 29.12.2015 № 143.

В течение десяти рабочих дней после утверждения протокола победитель электронных торгов (претендент на покупку) обязан: возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов; возместить расходы, связанные с формиро-

ванием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого земельного участка;

выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка;

нести плату (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения) за земельный участок, продаваемый в частную собственность.

После совершения победителем электронных торгов (претендентом на покупку) указанных действий, но не позднее двух рабочих дней, исполнительный комитет передает ему выписку из решения об изъятии земельного участка и предоставлении участнику несостоявшегося аукциона и один экземпляр протокола.

Центр
Промышленной
Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5
Продавец	ОАО «БЕЛМЕТАЛЛ», г. Минск, пр-т Партизанский, 174
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by
Предмет электронного аукциона Адрес – Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское Шоссе, 18В	
ЗДАНИЯ И СООРУЖЕНИЯ АВТОРЫНКА в составе: открытый склад № 1 (8916,3 кв. м, 110/С-62149, составные части и принадлежности: покрытие, железнодорожный подъездной путь, забор, 2 ворот), торговые павильоны (345,8 кв. м, 110/С-100114), магазин автотранспорт (98,8 кв. м, 110/С-86092), туалет (28,6 кв. м, 110/С-99800), пост охраны (7,7 кв. м, 110/С-99750), кран мостовой (инв. № 4155), передвижные киоски (инв. № 1000020, 1000021, 1000022), эстакада (инв. № 0000119), заезд на эстакаду (инв. № 0000146), рекламный щит № 2 «Авторынок Звездный» (инв. № 0000114).	
Сведения о земельных участках: пл. 2,4570 га и 0,0137 га предоставлены продавцу для обслуживания зданий и сооружений авторынка на праве постоянного пользования	
Начальная цена лота с НДС 20 % – 498 111,12 бел. руб. (снижена на 27 %)	
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУН ВУ47 ВЕЛВ 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» по адресу: г. Минск, БИК БЕЛВВУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 20 (двадцать) рабочих дней после проведения торгов. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона: если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.	
Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by . Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by . Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1,5% от цены продажи лота в течение 3 (трех) дней после проведения электронных торгов	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов – 27.10.2022 в 13.00. Окончание торгов – 27.10.2022 в 14.00. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 26.10.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» – www.ipmtorgi.by
Контактные телефоны: +375 21-373-21-33; +375 (44) 704-92-06, auction@cpo.by	

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1:
- капитальное строение, инв. № 441/С-9293 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад швейный), общей площадью 757,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, 49 с двумя котлами отопительными («Акватор» твердотопливный с водяным контуром КОВТ ВУ 590884987.002-2012);
- капитальное строение, инв. № 441/С-9124 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада кирпичного, конторы), общей площадью 876,4 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, 49/1

Лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым № 422950100001002958, площадью 0,3642 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания швейного склада и здания склада кирпичного, конторы), расположенном по адресу: Гродненская область, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, 49. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные на территории, подвергшейся радиоактивному загрязнению (зона проживания с периодическим радиационным контролем), код – 3,5, площадью 0,3642; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью 0,0135 га

Начальная цена продажи – 91 308 руб. (девятьсот одна тысяча триста восемь рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 9 103 руб. (девять тысяч сто три рубля)

Продавец – Вороновский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231391, Гродненская область, г. п. Вороново, ул. Калинина, 4, 8-01594-217-83

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – 100 % предоплата. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB301205008332 25001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 10 октября 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 208

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion>.
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 19.03.2022 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 06 октября 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/auktion/>

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1:
- капитальное строение с инвентарным номером 441/С-14676 (назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, наименование – здание колбасного цеха), площадь – 409,9 кв. м, расположенного по адресу: Гродненская обл., Ивьевский р-н, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, д. 47/1;
- капитальное строение с инвентарным номером 441/С-16125, (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – здание гаражей), площадь – 83,3 кв. м, расположенного по адресу: Гродненская обл., Ивьевский р-н, г. Ивье, ул. 50 лет Октября, д. 47, корп. 1

Лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 422950100001002959, находящемся по адресу: Гродненская обл., Ивье, ул. 50 лет Октября, д. 41, площадь – 0,3784 га, целевое назначение – Земельный участок для строительства и обслуживания здания колбасного цеха.

Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель. Виды ограничений (обременений) прав: земельные участки, расположенные на территории, подвергшейся радиоактивному загрязнению (зона проживания с периодическим радиационным контролем), код – 3,5, площадью – 0,3784 га, земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью – 0,0344 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью – 0,0618 га

Начальная цена продажи – 43 560 руб. (сорок три тысячи пятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 4 356 руб. (четыре тысячи триста пятьдесят шесть рублей)

Продавец – Вороновский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231391, Гродненская область, г. п. Вороново, ул. Калинина, 4, 8-01594-217-83

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – 100 % предоплата. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB301205008332 25001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 10 октября 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 208

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auktion>.
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 19.03.2022 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 06 октября 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/auktion/>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ликвидатора, директора ООО «Правовая Стратегия» (220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1404, п/н 34) проводит повторный открытый аукцион по продаже оборудования КУП «Червеньский деревообрабатывающий комбинат» (223232, Минская область, г. Червень, ул. Минская, 71) в составе:

Лот № 1: автопогрузчик ЛЗА АП-40814, 1989 г. в., инв. № 05-1110, находится по адресу: Минская область, г. Червень, ул. Минская, 71. Начальная цена с НДС (20 %) – 2 700,00 бел. руб. Начальная цена снижена на 10 %. Задаток 10 % от начальной цены – 270,00 бел. руб.

Лот № 2: станок сверлильно-присадочный многоголовочный Griggio G65/ST, 2013 г. в., инв. № 99-9, находится по адресу: Минская область, г. Червень, ул. Минская, 71. Начальная цена с НДС (20 %) – 8 964,00 бел. руб. Начальная цена снижена на 10 %. Задаток 10 % от начальной цены – 896,40 бел. руб.

Лот № 3:

- административное здание (составные части и принадлежность: навес, 2 (две) пристройки, забор) с инв. № 615/С-16029 общ. пл. 385,2 кв. м. Объект обременен договором ипотеки;
- проходная с инв. № 615/С-16277 общ. пл. 14 кв. м;
- многолетние насаждения (41 шт.).

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 625850100001003969 (право пользования) площадью 0,2069 га, по адресу: Минская область, г. Червень, ул. Минская, 71. Начальная цена с НДС (20 %) – 173 232,00 бел. руб. Начальная цена снижена на 10 %. Задаток 10 % от начальной цены – 17 323,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108260016933000 в ОАО «Сбербанк», г. Минск, ул. Чкалова, 49/1, БИК BY55B2X, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа ОТПН, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Шаг аукциона – 5 процентов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16, размещенном на сайте организатора торгов www.rtl.by.

Весь желаемый предоставляется возможность ознакомления с документацией по объектам. Осмотр объектов на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%), (покупатель) возмещает затраты на организацию проведения аукциона.

Условия аукциона по лотам №№ 1, 2: работоспособность узлов и агрегатов не проверялась, при инструментальном контроле, диагностике, разборке возможно выявление скрытых дефектов. Участник аукциона самостоятельно ознакомливается с предметом аукциона, его комплектностью, наличием документации и текущим техническим состоянием в месте его нахождения до начала торгов. Участие в торгах подтверждает факт ознакомления с предметом аукциона. Погрузка и транспортировка предмета аукциона производится за счет покупателя. Все мероприятия по снятию с учета в органах ГАИ, Госинспектора и иных регистрирующих органов производится силами и за счет покупателя по договоренности от собственника имущества. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звезда» от 30.07.2022.

Аукцион состоится 11.10.2022 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 10.10.2022 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, телефон для осмотра: 029 335 74 49.

УНП 60003899

Студенческий билет, выданный Минским государственным автомобильным колледжем им. М.С. Высоцкого на имя МИХАСЕНКО Егора Алексеевича, считать недействительным в связи с утерей.

Извещение о проведении 26 октября 2022 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)						Местонахождение имущества:	
№ предмета торгов	Наименование имущества	Год выпуска	Инвентарный номер	Номер шасси	Начальная цена, бел. руб., без учета НДС	Размер задатка, бел. руб.	Предметы торгов 1–3, 8–31: г. Минск, ул. Промышленная, 2; Предметы торгов 32–34: г. Минск, пер. Пашковский, 7; Предметы торгов 4–7: г. Могилев, ул. Крупской, 232.
1	Полуприцеп МАЗ-9758 061	2001	5003839	Y3M97580010003817	3 070,00	300,00	Продавец имущества: ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021, г. Минск. Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск. Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов. Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего государственному предприятию «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, внешние задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуального предпринимателя(и); копию устава (для юридических лиц); копию платящего документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона. Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦЕУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBVY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, код платежа – 40901, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах 26.10.2022 по предмету торгов №... Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводятся аукционистом, определенным организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предложить свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения торгов. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 15 рабочих дней со дня проведения аукциона. Торги проводятся 26 октября 2022 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 26.09.2022 по 24.10.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Телефоны для справок: (017) 360-42-22 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 395-82-98 (ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»).
2	Автобус МАЗ-152021	2002	5003398	Y3M15202120000097	5 470,00	540,00	
3	Автокран МАЗ-6303А3 (к-55727-1)	2008	4253640	Y3M6303A370000002	49 150,00	4 910,00	
4	Автомобиль МАЗ-5336А5	2007	5003850	Y3M5336A5700000001	5 580,00	550,00	
5	Полуприцеп МАЗ-975800-012	2002	5003852	Y3M97580020004767	1 130,00	410,00	
6	Автомобиль МАЗ-5440А9-320-031	2008	5003870	Y3M5440A980000023	15 100,00	1 510,00	
7	Автомобиль МАЗ-544008	2006	5003951	Y3M544008600002344	7 080,00	700,00	
8	Автомобиль МАЗ-182К 40	2013	5004460	Y3M182K40D00000001	3 620,00	360,00	
9	Автобус МАЗ-182040	2013	5004463	Y3M182040D00000001	1 960,00	790,00	
10	Автомобиль МАЗ-182Г40	2013	5004462	Y3M182G40D00000001	5 090,00	500,00	
11	Автобус МАЗ-182010	2012	5004201	Y3M182010C00000007	5 130,00	510,00	
12	Автомобиль МАЗ-5902А2-390	2010	4509934	Y3M5337A2A0000290	19 580,00	1 950,00	
13	Полуприцеп МАЗ-9758	2001	5003229	Y3M97580010003863	6 580,00	650,00	
14	Полуприцеп МАЗ-9758	2004	5000413	Y3M97580030000691	3 020,00	300,00	
15	Автокран МАЗ-6303А3 (К-55727-7)	2008	4253968	Y3M6303A3800000524	57 850,00	5 780,00	
16	Прицеп МАЗ-837810-3010	2006	5003963	Y3M837810600000001	2 550,00	250,00	
17	Полуприцеп МАЗ-93866-40	1997	5002114	2132	2 530,00	250,00	
18	Автомобиль МАЗ-544069-320-021	2006	5004020	Y3M544069600000460	8 795,00	870,00	
19	Полуприцеп МАЗ-99190 012	2000	5003515	Y3M99190Y0000149	2 960,00	290,00	
20	Автомобиль МАЗ-437141	2005	5004032	Y3M437141500000025	4 450,00	440,00	
21	Автомобиль МАЗ-437143-332	2008	5003754	Y3M437143900000056	8 900,00	890,00	
22	Автомобиль МАЗ-457043 КУРАВА 478800	2011	5004042	Y3M457043000000255	3 750,00	370,00	
23	Автомобиль МАЗ-544019	2012	5004270	Y3M544019C00000267	38 480,00	3 840,00	
24	Автомобиль МАЗ-555102-220	2006	5003553	Y3M555102600008873	4 600,00	460,00	
25	Автомобиль МАЗ-631208-020-010	2004	5003573	Y3M63120840000104	11 900,00	1 190,00	
26	Автомобиль-тягач МАЗ-6430P9-8429-012	2013	5004495	Y3M6430P9D00000021	61 230,00	6 120,00	
27	Автомобиль ВАЗ-21070-045-01	2006	5003589	ХТА21070062346714	600	60,00	
28	Автопогрузчик 40810	1991	4234017	14881	6 280,00	620,00	
29	Автомобиль ГАЗ-2217	2003	5003516	22170030056559	1 100,00	110,00	
30	Фурагон цельнометаллический ГАЗ-2705	2002	509055	27050020105423	1 030,00	100,00	
31	Полуприцеп МАЗ-991900-(012)	2008	5003948	Y3M99190000000909	8 820,00	880,00	
32	Автомобиль МАЗ-437043-341	2009	5003907	Y3M437043900000899	6 030,00	600,00	
33	Автомобиль МАЗ-437043-341	2009	5003905	Y3M437043900000903	6 030,00	600,00	
34	Автомобиль МАЗ-5440А8-360-031	2014	5004597	Y3M5440A8E00003330	18 650,00	1 860,00	

Вогненныя вёскі. Нельга забыць

Памяці спаленых фашыстамі паселішчаў прысвячаецца

КОЖНЫ ТРЭЦІ ДОКШЫЦКАГА КРАЮ

Сёстры Хатыні... Колькі іх на тэрыторыі Беларусі? Гэту лічбу даследчыкі дакладна не могуць вывесці і сёння. Толькі на адной Докшыцкай Віцебскай вобласці нямецка-фашысцкай захопнікі знішчылі 171 населены пункт, амаль усе — разам з насельніцтвам, чатыры вёскі так і не змоглі адрадыцца пасля вайны... Лёсы дзяцей, жанчын, пажылых людзей — усяго звыш 20 тысяч чалавек — абрубіла сякера ваеннай навальі, і часта толькі лес з бурштнавымі слязімаі на паверхні векавых ствалоў ведае месца іх спачыну.

«ДЗЯЦЕЙ КІДАЛІ Ў КАЛОДЗЕЖ І СТРАЛЯЛІ»

Горкую памяць аб вогненных вёсках Докшыцкага раёна захоўвае маўклівы мемарыяльны комплекс, узведзены на месцы спаленага мястэчка Шунеўка. Зараз тут не раздаецца дзіцячых смех, не коўчэць куры і не віруе жыццё, толькі зрадку звяняць званы. Дзень 22 мая 1943 года стаў для 66 жыхароў Шунеўкі апошнім.

«Сарца» мемарыяльнага комплексу «Праклён фашызму» — скульптура жанчыны-маці. На раштакі брамы надпіс: «Я маці заклікала і малю Наступіць пакланенню дзедзі, Сонце Вясырцы зорне ў вечную раллю! Праклён вайне, што сёе смерць на свеце!».

У спамінаў Марыі Юльянаўны Шулгат, 1934 года нараджэння: «У адзін дзень нас спалілі: Шунеўку рانیлі, а тут, у Добрун, пасля абеда палілі... Нас папярэдзіў Кастусь Ананіч, шунеўскі стары. Калі ўсё сціхла, мы прыйшлі ў вёску. Вярнуліся — касткі, галовы абгаралы былі... Сваіх нікога не было, не было каму хаваць. Да гэтага часу памятаю: форма ў немцаў была зліная, а ў паліцаў — чор-

спакой амаль 80 гадоў бератуць маўкліва Докшыцкага лясцы. **Котбус** — невялікае мястэчка на ўсходзе Германіі, дзе сёння пражываюць каля 100 тысяч чалавек. Тыповы правінцыяны, нічым асабліва не адметны, акрамя назвы, горад. Для славаўскага вуха гучыць як стрэл, трывожна і пахлахліва: такую назву гітлераўцы далі спецыяльнай аперацыі, праведзенай у маі — чэрвені 1943 года на тэрыторыі Беларусі. Планавалася яна супраць партызан, але ахвярамі карнікаў сталі і тысячы мірных жыхароў. Гітлераўскае кіраванне на аперацыю удзельнічалі дзесяць дзён, але заброены да зубоў немцы амаль паўтара месяца расстрэльвалі, разалі, жыццём палілі жанчын, дзяцей, старых. Віна гэтых людзей была толькі ў тым, што іх вёскі размешчаны ў радыёсуе дзевяня Барысаўска-Бягомльскай партызанскай зоны.

У 1967 годзе на ініцыятыўе мясцовых жыхароў на месцы спаленай вёскі былі адкрыты памятны знак, а ў 1983-м — мемарыяльны комплекс, цэнтральнае месца якога займае вобраз жанчыны-маці, якая ўскінула рукі да неба ў праймае брамы. На перакладзе —

тры званы, два з якіх рэгулярна абуджаюць чалавечую памяць званам: «Помніце!», яшчэ адзін расколаты — напамін аб кожным традзім, хто не вярнуўся з вайны. Непадалеку — бетонны пратыпкі таго самага калодзежа і бронзавы, пабіты свінцовым ліўнем, паветраны змей з імёнамі 15 юных жыхароў Шунеўкі. На месцы кожнай хаты — 22 мемарыяльныя знакі ў выглядзе зрубкі, якія ахопліваюць жалезныя калкі агно. На цэнтральнай мемарыяльнай пліце ўзвешчаны 97 населеных пунктаў, лес якіх быў аднолькавы. Побач на чорным граніце выбіты імёны 66 чалавек.

Фашыстам для барацьбы з партызанамі патрабавалі вярнуцца сілы. На тэрыторыі Беларусі гітлераўцы правялі каля 140 буйных карных аперацый. У лістападзе 1942 года было наведана спецыяльнае расправавана «Бавое наступленне па барацьбе з бандытамі на Усходзе». Яшчэ дзве вёскі — Азарцы і Залятуці, якія былі спалены разам з людзьмі, — пасля вайны не адрадыліся — не было каму гэта рабіць. Мемарыяльны комплекс недалёка ад Бягомлі сёння носіць статус гісторыка-культурнай каштоўнасці пад афіцыйнай назвай «Праклён

вымы, у песе. Там было некалькі дамоў, і калі карнікі палілі хаты разам з людзьмі, было чуваць. Мужчына не змог расказаць, калі канкрэтна немцы знішчылі Баравыя, але ўспамінае, што не адначасова з Шунеўкай. Па словах Ягора Іванавіча, хто не змог выратавацца, людзей пахавалі там жа. Горкую долю з гэтай вёскай раздзяліў і Камаяск... Больш ніякіх пацверджанняў гэтай гісторыі пакуль што не знайшлі.

«ЗА АДНУ ГАДЗІНУ ЗНІШЧЫЛІ ВЁСКУ І 98 ЖЫХАРОЎ»

У адзін рад з вогненнымі вёскамі Докшыцкіх стала і вёска Клінікі. Захаваліся ўспаміны мисовай жанчыны, якой удалося выратавацца.

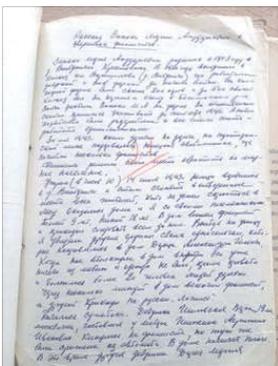
«Да 22 чэрвеня 1943 года было адносна спакойна, зайосітай і расстрэлаў не было. У ноч на 22-га з вёскі ў вёску сталі куріраваць нямецкія машыны з атрадамі

на нас накідаў саломы, дошкі і падпалілі. Таму, хто яшчэ быў жывы, выйшлі з вогненнага жарала не дазвалялі.

Калі я выбралася, карнікаў ужо не было. На мяне пагарэла адзенне, я пайшла ў хмызняк на полі. Паўкоў — згарэлы і расстраляны цэль, вёска ўся вакол ахоплена агнём. Тыя, хто яшчэ быў жывы, з апошніх сіл імкнуліся выплысці з вёскі, усе сцяжынікі былі залітыя крывёю.

Маладыя дзяўчаты забілі: «Паны-паночкі, не забывайце, мы жыць хочам!», а немцы падлускалі блізкасцю і расстрэльвалі, здзекваліся з параненых кідаў і падпалены бундыні. 22 чэрвеня Клінікі былі поўнасцю спалены, загінулі 125 чалавек».

Аб страшнай расправе над жыхарамі вёскі Гарзлага Бягомльскага раёна

Успаміны Ліліі Занько, жыхаркі в. Вітунічы, якой удалося выратавацца з агню.

30 красавіка 2022 года на мемарыяльным комплексе «Шунеўка» Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь закліпаі тры барысаўскія аплі, 66 брэнз іх павяць аб 66 жыхароў вёскі, якія бравізна загінулі ад рук немцаў-фашысцкіх захопнікаў.

карнікаў. Раўніцаў атрад немцаў у складзе 50 чалавек (усе былі узброены аўтаматамі і асабісты зборні) акружылі нас і пачалі гнаць мірнае насельніцтва Клінікоў. Нягледзячы на ўраст, загалвалі зборніца групамі, саджалі ў падвалах, хлявы і расстрэльвалі. Маці і дзевы плакалі і прасілі літасці рознымі добрымі словамі, але немцы расстрэльвалі ўсіх. Я таксама прысутнічала ў адной з такіх груп, нас было чалавек 10. Загвалі ў пограб, запрасілі сесці і, не паспелі ніякіх апытанняў, пачалі страляць. Я прыскіналася да сцяны, на мяне валіліся забітыя людзі. Пасля

згарэў — Докшыцкаў) успамінае жанчына па прозвішчы Сушко. «На світанку 22 чэрвеня 1943 года, калі яшчэ ўсе спалі, атрад карнікаў пачаў расстрэльваць людзей без перабору. Я старая, але не хацелася загінуць ад рук немцаў. Апраўдуваць кажуць, выйшла на двор, там ужо сабраліся суздзі. Спачатку думалі, што проста падпаліваюць будыні, а людзей не чакаюць, але калі атрад стаў набліжацца, стала чуваць чалавечыя крыкі. Жанчыны вырваліся швахаца за сцяной, а я пайшла ў сваю пуню, схавалася. Надышла мая чарга: падпалілі і стаць, чакаюць. Калі сышлі, мне

стараго да малаго — 98 чалавек. Для нас, жыхароў Гарзлага, што застаўся ў жытцё, гэты дзень назаўсёды застаецца жалобным, каб ведалі, што ўчынілі нямецкія карнікі».

Яшчэ адна жанчына з Гарзлага сведчыла, што немцы расстрэльвалі ўсіх і ўсоды: у ложках, за сталом, каля печы. «Карнікі не глядзелі, што рабілі людзі, яны проста настайлі свае снабы на савецкіх людзей і сматалі кроў, як гадоўкі, якіх хочыць напіцца крыві. Напрыклад, Зося Зуско выйшла з хаты насустрач немцам, упала на камені і маліла аб выратаванні. Не дапамагло: яе застрэлілі права на калянах, які прасіла. Чула і пра забойства Дзідзі Пацярчука, з ёй у хаце былі дзеці і дзівчаты. Карнікі акружылі дом і далі аўтаматную чаргу праз акно. Ядзя выскачвала на двор, каб папрасіць літасці, але нават не паспела сказаць — забілі на парозе, потым — астатніх, хату падпалілі. Карнікі падпалілі хаты, каб не пакінуць сваіх студоў забойстваў. За гадзіну яны забілі і спалілі 98 чалавек. Увечары

вярнуліся і забілі Барыса Круціца».

У архіве Бягомльскага музея захаваліся рукапісныя успаміны Ліліі Занько аб зверствах фашыстаў у вёсцы Вітунічы. Жанчына нарадзілася ў 1903 годзе, жыла ў Вітунічах, з 1930-га працавала дзяржаў і загадчыцай фармы. Да вайны ў калгасе было звыш 200 кароў і да 500 свіней. Пасля вяртання 1941 года гаспадару разрабавалі, усе сталі аднаасобнікамі.

«30 мая 1943-га на дарозе каля вёскі на партызанскай магіле падарвалася нямецкая аўтамашына, загінулі некалькі фашыстаў. Яны вырваліся сваёй помсту зваручы на мірных жыхароў».

Раўніцаў 14 чэрвеня немцы ўвараліся ў Вітунічы і сталі зганяць у адводнае месца ўсіх, хто не паспеў швахаца ў лес. Я была дома з пльменнікамі — Талем 9 доўга і Нікай — 12. У хату ўвайшоў фашыст і загадаў ісці за ім у дом Аляксандра Дорца. Там ужо было каля 20 чалавек, а з мзблі і адзення — нічога. Нейкі фашыст заскокчы, а другі па-руку крўнну «кладзіся». Пачалася мітусня, 19-гадовая Вера Шылоўская

кінулася на карніка і адразу ўпала. Яе сёброўка Ліда Дорца пераступіла праз тры сярбюкі і кінулася з кулакамі на немца — рухнула на падлогу. Фашысты адкрылі ўраганні агонь з аўтаматаў.

Я ўпала, на мяне валіліся людзі, пачала ірчы кроў. Не памятаю, колькі так ліжала, але адчувала, што жывая. Вызвалілася з-пад трупаў і зразумела, што хата ўжо гарыць. Яшчэ дзве жывыя дзевачкі выскачылі з дома, ахопленая агнём і, наравіліся на кулі. Я засталася, і толькі калі зразумела, што столь і дах зарэз абваліцца, выплыла.

Было шмат забітых і параненых. Тут я убачыла Івана Коцка, які ў перадмірротных канульсіх паміраў ад ран. Скажаў мне ратавацца і папярэдзіла пахаваць яго па-чалавечы. Я дапаўзіла да старых літ за агародам, прасядзела там цэлую ноч. Ранкам дараўца да лесу, тры дні блукала галодная, пасля перабралася ў Глінішча, дзе жыла да вызвалення».

Усё далей ад нас страшныя падзеі Вялікай Айчыннай вайны, сёння ўжо амаль не засталася жывых сведкаў зверстваў нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Але з цягам часу адкрываюцца новыя гістарычныя факты падзвігу саі і вецкага народа, яго стойкасці

У 2018 годзе Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь выдўў мнгу «Котбус. Навіцкая карная аперацыя ў Беларусі, май-чэрвень 1943 г.: дакументы і матэрыялы», у якой сабраны архіўныя дакументы Беларусі, Расіі, Германіі і ЗША і ўспаміны савецка-вогненнага пераоду падчас аперацыі.

і мнжасці. Таму з'яўляюцца мемарыяльныя комплексы, вядзюца пошуква праца ўнікамі перамодаў. Абвазак жывых — помніцы, каб падобнае ніколі не паўтарылася.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА. Праект створаны пры фінансавай падтрымцы ў адпавяднасці з Указам Прэзідэнта № 131 ад 31 сакавіка 2022 года.

Аляксандр РАДЗЬКОЎ

Слова пісьменніка

РЭКТАРЫ: урыўкі з кнігі

Як рэктар Шымаў працаваў адказна і сістэмна — ад усталявання міжнародных сувязяў да ўважлівага стаўлення практычна да кожнага студэнта. Яго часта запрашалі з лекцыямі ў іншыя ВНУ краіны, многія ўніверсітэты выбралі ганаровым прафесарам. І аддзяраўных спраў ён не сыходзіў: удзельнічаў у падрыхтоўцы доўгатэрміновых планаў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, у распрацоўцы і экспертызе маштабных гаспадарчых праектаў, у сістэмным развіцці адукацыйнай галіны. Як вучоны-эканаміст Уладзімір Мікалаевіч быў вядомы не толькі ў нашай краіне. У Шымава былі шырокія навуковыя сувязі ў Расіі, ва Украіне, у краінах СНД і Еўропы. Ён рэгулярна выдаваў манатрафіі, падручнікі, якія карысталіся попытам у эканамістаў, кіраваў аспірантамі і дактарантамі, старшынстваваў на доктарскім спецыялізаваным савеце. Мы з ім нейкі час уваходзілі ў склад прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук, але ў члены-карэспандэнты Уладзімір Мікалаевіч не балатаваўся. На маё здзіўленне з гэтай нагоды адказаў, што адзін раз паспрабаваў удзельнічаць у выбарах, але ўвачавіцкі пераканаўся ў неперадольнай карпаратыўнасці гэтай навуковай арганізацыі. І ад наступных падобных спроб адмовіўся.

Рэгулярныя даручэнні, дапамога ў прафесійным росце і падтрымліваў пасля прызначэння на новую пасаду. Дарэчы, не хаваў свайго меркавання, што прысутнасць гумару — відэочынная прыкмета інтэлекту.

Першым прарэктарам ва Уладзіміра Мікалаевіча працаваў доктар тэхнічных навук, прафесар Віктар Васільевіч Садоўскі. Ён быў спецыялістам у сферы лёгкай прамысловасці, у тэхналогіях вытворчасці тканіны. Думаю, што іх аб'ядноўвала не толькі доўгая сумесная праца. Шымаву, як вучоному-эканамісту, хацелася побач быць спецыялістам у галіне вытворчасці, каб адчуць пранікнёнае эканамічнае тэорыі непасрэдна ў рэальны сектар. Мы даволі часта абмяркоўвалі пытанні развіцця вышэйшай адукацыі з універсітэцкай камандай Уладзіміра Мікалаевіча, здаралася, што сустраліся ў нефармальных абставінах, і я заўсёды атрымліваў задавальненне ад стасункаў з гэтымі людзьмі. Напрыклад, Віктар Васільевіч абмеркаваў любога пытання пачынаў далёку, доўга падводзячы свае развагі да тэмы размовы. Аднойчы я не даслахаў яго прамоду да канца і расказаў прысутным анекдот.

Студэнт здае экзамен. Пачынае свой адказ на першае пытанне: — Калі Зямля была яшчэ цёпльчэй і па ёй хадзілі толькі дыназаўры... Прафесар насцярожваецца, пытаецца студэнта: — Прабачце, а я сфармуляваў на пытанне ў вашым бірме? — Прынцып работы трохфазнага электрухавіка! Пасля гэтага ў выпадку з зацігнутым уступам Садоўскага Шымаў прамаўляў: — Калі наша Зямля была яшчэ цёпльчэйкая... Следам Віктар Васільевіч адрозу пераходзіў да справы. Навуковую працу ў БДЭУ кuryраваў доктар эканамічных навук, прафесар Геннадзь Антонавіч Каралёнак. Таваразнаўца. Вось менавіта гэтымі яго ведамі мы часта і карысталіся. Але і навуковая праца ва ўніверсітэце была арганізавана дастойна. Тэарэтычныя і практычныя эканамічныя напрацоўкі, манатрафіі, вучэбныя дапаможнікі, навуковыя канферэнцыі, спецыялізаваныя саветы па абароне дысертацый, а таксама аспірантура, дактарантура — гэта ўсё было ў сферы адказнасці Геннадзя Антонавіча. У юнацтве ён захоплены займаўся веласіпедным спортам, добра ведаў спартыўную сферу, таму Шымаў даручыў яму кuryраваць ва ўніверсітэце і гэты кірунак. Спартсменаў Каралёнак пеціў. Так і павіна быць. Яны выкладваюцца на знясілавых трэніроўках, і на вучобу часта ўжо не застаецца ніякіх сіл. У той самы час студэнты-спартсмены разумеюць, што іх спартыўны дасягненні часова, а для наступнага жыцця трэба атрымаць прадметную адукацыю. Вось Геннадзь Антонавіч і ваджаўся з імі: склаў індывідуальныя графікі заняткаў, пераносіў час экзаменацыйных сесій, дамаўляўся з выкладчыкамі пра пазлапаны перадачы. І такі клопат рэктара і яго каманды пра спартсменаў прыносіў выдасць універсітэту не менш, чым навуковыя дасягненні.

Аднойчы Геннадзь Антонавіч угаварыў нас пагледзець валеібоўныя матчы жаночай каманды «Мінчанка», у асноўным скамплектаванай са студэнтак БДЭУ, з клубнай камандай са Швейцарыі. Гуляня была цікавай, але ў нашай мужчынскай кампаніі доўга не сышлоўда з вазьма валеібоўніка пад нумарам нумара са Швейцарыі. Заўважу, ва ўсіх бых выключэння.

Анатоль Іванавіч Маруковіч быў ва Уладзіміра Мікалаевіча прарэктарам па гаспадарчай рабоце. А нейтаймаваны Шымаў бесперапынна нешта будаваў, рамантаваў, абнаўляў, мадэрнізаваў. Толью ад рэктара даставаўся! Але ён не маркоціўся. Худы, рухавы, з агенчыкам у вачах — ён паўсюль паспяваў. Па некаторых гаспадарчых пытаннях я кансультаваў не толькі з Шымавым, але і з Маруковічам. Гаварыў Толья заўсёды коротка і па сутнасці. Шкада, што не магу перанесці на паперу яго сакавітыя анекдоты, ды і немагчыма расказаць іх лепей, чым ён.

Ва Уладзіміра Мікалаевіча ва ўніверсітэце быў аб'ектыўны, прафесійны і ў той самы час любячы цэнзар-кантралёр — яго жонка Вольга Сяргееўна. Пажаніліся яны яшчэ студэнтамі Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Вольга Сяргееўна па жыцці ад мужа не адставала, абараніла і кандыдацкую, і доктарскую дысертацыі, ва ўніверсітэце загадвала кафедрай эканомікі прыродакарыстання, набыла выдасць як аўтар арыгінальных вучэбных дапаможнікаў, як аўтарытэты і прадукцыйны вучоны-эканаміст. Прынцыпова, адказная, яна, безумоўна, дапамагала свайму мужу ў службовым і навуковым росце, але сама заставалася ў яго за спінай. Мы з Таццянай з Шымавымі пасябравалі. Аб'ядноўвала нас яшчэ і любоў да класічнай музыкі. Мы часта разам бывалі ў оперы ці хадзілі на канцэрты нашага блізкага сабра — маэстра Аляксандра Міхайлавіча Ансімава.

Студэнты свайго рэктара ведалі і паважалі. Мы з Уладзімірам Мікалаевічам рэгулярна сустракаліся са студэнцкім актывам. І не толькі яго ўніверсітэта. Як міністр адукацыі, я практыкаваў адзін раз у семестр сустрачы са студэнцкім актывам усіх ВНУ краіны. Па 3—7 чалавек ад кожнай навучальнай установы. Расказваў, над чым працуе міністэрства, якія пры гэтым узнікаюць складанасці, адказваў на пытанні студэнтаў. Такія сустрачкі мы рыхтавалі са старшынёй Савета рэктараў і разам іх праводзілі.

Да кожнага са сваіх студэнтаў Шымаў стараўся быць гранічна ўважлівы. І да іх вучобы, і да паводзін, да зацікаўленню ў жыцці. Казаў, што ад дрэнных звычак маладых людзей можна адвесці, толькі нагрукішы іх карыснымі і прывабнымі справамі — вучобай, навукай, спортам, творчасцю.

Уладзімір Мікалаевіч ва ўсіх справах быў са мною побач. У міністэрстве, у Акадэміі навук, у Адміністрацыі Прэзідэнта. Гэта разумны, прынцыповы, але добразлычлівы палітчыні і сябра. Рэктар!

Калі мяне выбралі старшынёю «Белай Русі», Шымаў сабраў свой актыв і прапанаваў стварыць ва ўніверсітэце пярвічную арганізацыю гэтай грамадскай арганізацыі. На пытанне аднаго з калег «Навошта гэта трэба?» адразу адказаў: — Наш міністр узначаліў гэта грамадскае аб'яднанне, таму і мы павіны ў яго увайсці.

Уладзімір Мікалаевіч улога заявіў, што пры дасягненні 70-гадовага ўзросту сядзе з пасады рэктара. Мне пры гэтым казаў, што лепей сысці на два гады раней, чым на пяць хвілін пазней. Яго прасілі заставіць. Не, сышоў і з пасады рэктара, і з пасады старшыні Савета рэктараў. Але і цяпер ён са мною!

Пераклад з рускай мовы Кастусь ЛАДУЦЬКА.

(Працяг будзе 1 кастрычніка.)

У рэктара Шымава была класная каманда прарэктараў, дэканаў, загадчыкаў кафедр. Я шмат каго з іх ведаў і непасрэдна бачыў вынікі яго кадровай працы. У чалавеку ён перш-наперш ацэньваў прыродны інтэлект, адказнасць і паважлівае стаўленне да людзей. Рэзэрв кадроваў фарміраваў сістэмна, уважліва выяўляў будучыя прызначэнцы, працяраў іх здольнасці як кіраўнічых праз

(Працяг. Пачатак у нумарах за 26 сакавіка; 2, 9, 16, 23, 30 красавіка; 7, 14, 28 мая, 11 чэрвеня; 9, 16, 23, 30 ліпеня, 13, 20, 27 жніўня, 3, 17 верасня.)

РАТАВАЛІ ЛЮДЗЕЙ І КНІГІ

Магілёўская абласная бібліятэка падняла архівы пра сваіх гераічных супрацоўнікаў

На пачатак вайны штат абласной бібліятэкі налічваў 13 чалавек, двое з якіх былі прызваныя ў рады Чырвонай Арміі, расказвае вядучы бібліятэкар Аліна Ньедра. Установа не была эвакуіравана і стала месцам сустрач падпольшчыкаў. Чытачка была даступная толькі частка мастацкай літаратуры. Фонд знаходзіўся пад асаблівым наглядам немца са штаба Розенберга.

З 1 чэрвеня 1940 года дырэктарам бібліятэкі стала Марына Нянашава, якая працавала тут з дня заснавання — 5 студзеня 1935 года. Былы кіраўнік падпольнай групы «Камітэта садзейнічання Чырвонай Арміі» Надзея Арлова ў сваіх успамінах пісала, што Марына Міхайлаўна была звязана з падпольнай групай, якая дзейнічала ў раёне трубаціцкага заводу. У бібліятэцы яна хавала тых, хто ўцеўся з лагера ваеннапалонных, уладкоўвала іх на работу, адпраўляла ў партызанскі атрад. З яе дазволу ў чытальнай зале і кнігасховішчах ладзіліся сустрачкі падпольшчыкаў. Для перадачы інфармацыі партызанам бібліятэкары на старонках кніг упісвалі алуожым прозвішчы і іншыя звесткі. Які сведчаць даныя Нацыянальна-нага архіва Рэспублікі Беларусь, за сувязь з партызанамі Марына Нянашава расстраляна немцамі ў 1943 годзе.

Жыццём рызыкавала яшчэ адна супрацоўніца бібліятэкі — Ганна Чудовіч, якая на пачатку вайны працавала загадчыцай абанемента. Разам з Марынай Міхайлаўнай

яна ратавала каштоўную літаратуру, якую немцы спрабавалі вывезці ў Германію.

Яны закопвалі кнігі ў зямлю, хавалі ў скляпах, на гарышчах, у комінах, раздвалі супрацоўнікам і надзейным чытачам. У 1946-м абласная газета «За Радзіму» пісала, як прыбольшчыца бібліятэкі Фядора Скрыпчанка замуравала ў галандскай печы 342 кнігі, а пасля вызвалення Магілёва вярнула іх у бібліятэку. Дзякуючы выратавальнай «аперацыі» ў бібліятэку было вернута каля 40 тысяч экзэмпляраў каштоўных выданняў.

Пасля расстрэлу Марыны Нянашавой Ганна Якаўлеўна ўзначаліла бібліятэку і заставалася на пасадзе дырэктара да 1946 года. Увесь перыяд Вялікай Айчыннай вайны Ганна Якаўлеўна падтрымлівала сувязь з 113-м Чырвонапартызанскім палком. Дапамагала распаўсюджваць улёткі, перадавала партызанам паперу, канцылярскія прылады і ваенную літаратуру. На старонках пасляваеннай газеты «За Радзіму» публікаваліся вядуцы байцоў, дзе яны дзякавалі Ганне Якаўлеўне за кнігі. Дарэчы, менавіта дзякуючы Ганне Якаўлеўне падпольшчыкі змаглі самастойна зрабіць гектограф для размяжнення улётка. Надзея Арлова пісала ў сваіх успамінах, як Ганна Якаўлеўна дазволіла ёй прабраць у забаронены фонд бібліятэкі і вырваць з Вялікай савецкай энцыклапедыі старонку з апісаннем гэтага рыброра.

Чытальная зала бібліятэкі пачала працаваць ужо на пяты дзень пасля вызвалення Магілёва. Работнікі самастойна зашклілі

вокны, з падручных матэрыялаў змайстравалі стэлажы для кніг. За актыўны ўдзел у рабоце па аднаўленні горада Ганна Чудовіч была ўзнагароджана медалём «За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.».

Пасля вайны ў абласной бібліятэцы працавала шмат франтавікоў. Сярод іх удзельніца вайны з Фінляндыі і Вялікай Айчыннай вайны Іван Антонавіч Пруднікаў, які за свае баявыя подзвігі быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі і пяццю медалямі. У бібліятэцы ён прайшоў шлях ад памочніка бібліятэкара да загадчыка аддзела міжбібліятэчнага абанемента. І выконваў свае абавязкі з не меншай адказнасцю. За свае дзелавыя якасці і актыўную грамадзянскую ўзапраўленню і Міністэрства культуры БССР.

Старшы бібліятэкар Іван Загорскі ў гады Вялікай Айчыннай з'яўляўся членам Камітэта садзейнічання Чырвонай Арміі і распаўсюджваў антыфашысцкую літаратуру, збіраў разведвальныя звесткі аб варожых аб'ектах, медыкаменты для партызанскіх атрадаў. Бібліятэкар Агаф'я Цэбрава ў гады вайны была сувязной 128-га і 129-га атрадаў 14-й партызанскай брыгады. У бібліятэцы яна таксама некалькі гадоў узначальвала пярвічку таварыства Чырвонага Крыжа. На розных пасадах працавала тут і адважная франтавічка Лідзія Шушкевіч (Батурына), подзвігі якой былі адзначаны медалём «За абарону Сталінграда», «За баявыя заслугі»,

«За Перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.». Яна таксама ўзначальвала партыйную арганізацыю бібліятэкі.

Асаблівы гонар сённяшняй супрацоўніцы бібліятэкі адчуваюць за Ганну Бабушкіну, уладжэнку Касцюковіцкага раёна Магілёўскай вобласці. На пачатку вайны яна з мужам жыла ў Брэсце і, калі ў жніўні 1941 года там быў створаны антыфашысцкі камітэт, была яго актывнай удзельніцай. Працавала спачатку інструктарам, потым намеснікам старшыні. Разам з таварышамі збірала і перадавала зброю партызанам, праводзіла дыверсіі на падпрямствах, выконвала шмат іншых не менш важных баявых задач. У яе кватэры было ўстаноўлена прыстасаванне для прыёму зводка Саўінфармбюро і далейшай перадачы іх падпольшчыкам. Адважная падпольшчыца ваявала таксама ў складзе брыгады партызанскага атрада «1 Мая», а ў 1944 годзе працавала скартарам Баранавіцкага падпольнага гаркама камсамолу і ўдзельнічала ў дыверсіях. За заслугі перад Айчынай Ганна Бабушкіна ўзнагароджана ордэнам Чырвонай Зоркі, медалём «Партызану Айчыннай вайны» І ступені, «За Перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.». Медалём «За доблесную працу ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» узнагароджаны і іншыя работнікі абласной бібліятэкі, сярод якіх Ганна Вашчанка, Соф'я Кайнава, Хая Чарток.

Падтрытвала Нэл ЗІГУЛЯ.

Вячаслаў НІКІФАРАЎ:

«Неадназначнаць створанага вобраза — прыкмета таленту»

паабяцалі бутэльку партвейну... Ён усё і зробіў. А самі лупіліся: вунь Рыбнікуў у бэфеце, вунь Беата Тышкевіч, якія ў яе ногі...

— А беларускі перыяд вашай біяграфіі пачаўся выпадкова?

— Калі пабываў на «Беларусьфільме» (у 1964-м у рэжысёра Фігуроўскага на здымках фільма «Сколько лет, сколько зим»), мама пісала мне: «Заставайся, гэта родная нам зямля». Падумаў, што прычынай — маціна начытанасць, бо пісаў Пушкін пра Беларусь «Народ издревле нам родной». Шмат паэзія даведаўся, што мой дзядуля па маці Георгій Уладзіміравіч Курт нарадзіўся тут у 1892 годзе (роўна за 50 гадоў да майго нараджэння). Пакуль назіпаўшаў падрабязнасці, усё родныя паўміралі (6 дачок і сын былі ў яго), так што дзе менавіта, у якім месцы ён нарадзіўся, як ён апынуўся ў Сібіры і сустрэўся ў Іркуцкай губерні з бабуйай (Нікіфаравай, дарчы, Феофанія Сяргееўнай) — застаецца таямніцай. Пакуль, спадзяюся.

— Перш чым паўтэльеваць на сцэну, рэжысёр уплывае на здымачную групу, на артыстаў... Тут у кожнага свая мадэль адносін. Нейкі вы казалі, што артыста трэба шчыра любіць»

— Творчасць прадугледжвае ўнутраную свабоду. Ты робішся такім рэжысёрам, якім цябе зробіць твой характар, твая асоба, гэта не хаваеш. Але акрамя характару, ёсць непасрэдна дар, які сілкуе тваю ўнутраную волю. І ты мяняешся ў залежнасці ад матэрыялу, ад акцёра. Маім любімым артыстам быў Уладзімір Самоілаў. Ён зняўся ў дзевяці маім фільмах. Самоілаў — вялікі артыст, я ўвогуле не асмеліўся б яго запрасіць, каб не мая асістэнтка Галья Камарова. Шукаем галоўнага героя фільма «Зімародак», нечага ўсё не хапае. Разгадкай стала фраза з апавесці Юрыя Якаўлева, па якой здымаў фільм: «Бываюць мужчыны, побач з якімі адчуваеш сябе сынам ці малодшым братам». Самойлаў менавіта такі... Я пасля папытаўся яго, чаму ён, зорка, пагадзіўся ў мяне, маладога рэжысёра, здымацца? Ён сказаў: спадабаўся эпізод,

і глядзяць любімыя фільмы... Магія мастацтва. Я складаў крытэрыі дабротнага сцэнарыя: тэматычны запатрабаванасць, якасны канфлікт... Парадокс, але ў фільме, у адозненне ад жыцця, канфлікт заўсёды мусіць быць вырашаны — мо тады і ў жыцці нешта зменіцца.

— Даводзілася чуць, што кінематограф маленькай краіны, у прыватнасці Беларусі, у прынцыпе не можа стаборнічаць з вядомымі кінаіндустрыймі...

— Дзіўна, калі беларускія кіназнаўцы так гавораць. Нейкі тут быў вядомы рэжысёр Занусі, ён на падобнае пытанне здзіўліўся — маўляў, у вас цудоўны балет, опера... Чаму пры падтрымцы дзяржавы не быць і цудоўнаму кінематографу? Кіно — гэта ўжо частка беларускай культуры, ад якой нельга адмовіцца. А да нацыянальнай культуры нельга падыходзіць як да асобнага творца з пункту гледжання крытычнага рэалізму. Гэта карані, вытокі, якімі сілкуецца любая творчасць. Ключавое слова тут — унікальнасць. Нацыянальная культура, нацыянальная гісторыя — непаўторныя. Пачынаючы з мовы. Нават калі адзін чалавек захацеў бы размаўляць на роднай мове — грамадства павінна стварыць яму для гэтага ўсе ўмовы. Мы цікавыя свету толькі сваёй самабытнасцю. Больш нічым не здзіўся, што мы не звярнуліся да крыніц нацыянальнай беларускай культуры, не з іх пачалі адраджэнне беларускага кіно — вялікая памылка.

Без гэтага колькі ні ўкладвай грошы, будзе атрымлівацца прадукцыя, падобная да кіно амерыканскага, кітайскага, індыйскага, якога заўгодна... А трэба — унікальнае, беларускае. Мараць пра камерцыйнае кіно можа быць толькі там, дзе акрамя яго ёсць сапраўднае. Мы не можам пераўзыхіць іншыя студыі тэхналагічна. Каб вы бачылі студыі ў тым жа Кітаі! Памеры павольна пачынаюцца ад дзесяці тысяч метраў. А ўвядзе сабе басейн для падводных здымкаў, дзе субмарыны плаваюць! Унікальнасць найперш падразмывае гістарызм — у самым шырокім сэнсе. Разумнае таго, што было да цябе... Распавед пра народ, які адрозніваецца ад любога іншага, які адрозніваецца кожны чалавек — колерам вачэй, характарам, адбінкам пальцаў... Сербскі рэжысёр Куштурыца распавядаў пра сваіх герояў-дзівакоў — і ўвесь свет закахаўся ў яго народ. А беларускі народ — вельмі адметны. Ён перажыў генацыд, і трэба ў мастацтве

асэнсоўваць, як паўплывалі на яго перажыты боль, сіла пакуты. Бо пакута — гэта не толькі падстава для аплакванасці. У болю ёсць моц, штуршок да аднаўлення і абнаўлення. Пакута — рухавік жыцця... Не дарэмна ж гавораць, што ўсё, што нас не забівае, робіць нас мацнейшымі. Мудрайшымі. Народ, які мае такі досвед болю і пакуты, непераможны, мудры і здольны да развіцця.

— Вы кажаце пра ўменне творцы адстойваць сваё бачанне, пра ўнікальнасць кожнага акта творчасці... А як творцу быць, калі мастацкі савет: так нельга? Кіно — гэта ж індустрыя, тут адзін чалавек сваёй воляй нічога не зробіць.

— Мастацкія рады існуюць на тое, каб з імі спрачацца і здабываць ісціну. Я гадоў шэсць быў мастацкім кіраўніком аб'яднання «Тэлефільм». Усе мастацкія рады я пачынаў фразай: «Мы тут сабраліся для таго, каб сказаць усё, што мы думаем, пра ваш сцэнарый, вашу працу. У вас ёсць адзіны спосаб вытрываць гэты націск — зрабіць па-свойму, выслухаўшы нас».

— Але новы ў кінематаграфічным асяроддзі складаныя...

— Гэта так. Чаго толькі не бывае... Напрыклад, нехта хоча адпомсціць акцёраў. Чы — яго збіраюцца запрасіць на кастынг. «Ды выш, даўно нехта навучыўся і маніраваць лепш, і бюджэты фільмаў недзе большы. Тое, што мы не звярнуліся да крыніц нацыянальнай беларускай культуры, не з іх пачалі адраджэнне беларускага кіно — вялікая памылка. Без гэтага колькі ні ўкладвай грошы, будзе атрымлівацца прадукцыя, падобная да кіно амерыканскага, кітайскага, індыйскага, якога заўгодна... А трэба — унікальнае, беларускае. Мараць пра камерцыйнае кіно можа быць толькі там, дзе акрамя яго ёсць сапраўднае. Мы не можам пераўзыхіць іншыя студыі тэхналагічна. Каб вы бачылі студыі ў тым жа Кітаі! Памеры павольна пачынаюцца ад дзесяці тысяч метраў. А ўвядзе сабе басейн для падводных здымкаў, дзе субмарыны плаваюць! Унікальнасць найперш падразмывае гістарызм — у самым шырокім сэнсе. Разумнае таго, што было да цябе... Распавед пра народ, які адрозніваецца ад любога іншага, які адрозніваецца кожны чалавек — колерам вачэй, характарам, адбінкам пальцаў... Сербскі рэжысёр Куштурыца распавядаў пра сваіх герояў-дзівакоў — і ўвесь свет закахаўся ў яго народ. А беларускі народ — вельмі адметны. Ён перажыў генацыд, і трэба ў мастацтве

— І ў чым выйсець?

— Глэбалізацыя можа паглынуць кветнік беларускай культуры, пазавіць аблічча. Кіназатры робяць планы на кіно замежным, расійскім. Але, памятаю, на прэм'еру свайго фільма «Тум-пабідум» я прыехаў у Бабруйск, вялікая зала, месцаў на чатырыста, і ўсе дзці цягнуць рукі, каб здаць мне пытанне. Загадчыца пасля кажа: «А мы далі абвешту, што першыя дзесці чалавек, якія зададуць пытанні, атрымаюць кантрамарку ў кіназатры». Проста, эфектыўна... Што перашкоджае паўсюль нешта такое прыдумляць? А галоўнае — не трэба забывацца, што ў цэнтры ўсіх тэхналогій заўсёды стаў чалавек. Майстар.

Гутарыла Людміла РУБЛЕУСКАЯ. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

— Я чытала, што вы вучыліся ва Улан-Удэ ў вучня Меерхольда...

— Тут трэба патлумачыць, чаму мы пакінулі Кубань, дзе я нарадзіўся. Пасля вайны праводзілі расследаванне злачынстваў нямецка-фашысцкіх акупантаў і іх прыслужнікаў. Тата быў рэдактарам раённай газеты і непасрэдным удзельнікам гэтых расследаванняў. Помню ў нашым доме паўсюль стосы пакарабачаных фотаздымкаў з выявамі павешаных людзей, раскапаных пахаванняў... Быў 1957 год. Прайшло дзесці гадоў стандартнага тэрміну пакарання для многіх паліцаяў. І ўсё часцей у нашай паштовай скрыні пачалі сустракацца лісты з пагарасмі. Тыя, хто вяртаўся са знявольнення, іх сваёй пагражалі бацьку. А мы жылі на ўскраіне, месца глухое... За гарадамі — лес... Таму мама вельмі была ўстрыжваная. Бацька ж камуніст, стаўленне да працы — самі разумеюць: матаўся па раёне дзень і ноч, цэлымі суткамі. Мама вельмі балася. Слехам праддалі дом — і ў Сібір. Там шмат жыло мамінай радні, у Іркуцку, ва Улан-Удэ. Ва Улан-Удэ я і трапіў у тэатральную студыю. Усе 3-4 дзятчат... Але гэта доўгая гісторыя, калі вам цікава...

— Вядома, цікава!

— Мой старэйшы брат па заканчэнні школы з'ехаў. А яго аднакласніца была ў яго закаханая. І яна пачала дружыць са мной, каб захаваць адносінны з ім (ён не адказваў узаемнасці). Тонкая, начыганая... Мы былі як брат з сястрой... Дзякуючы ёй я пачаў у пяцінаццаці гадоў чытаць Станіслаўскага, цікавіцца тэатрам. Яна і даведлася пра вячэрнія тэатральныя курсы для працоўнай моладзі. Вучыліся там студэнткі і служачыя, ну і я, школьнік. Выкладалі нам Грыгорый Іофін і Юрый Коршун. З «корачкай» тых курсаў я паехаў у Маскву, на акцёрскую біржу. І там пачалі звяртаць увагу на подпісы майго пасведчання. «Вы вучыліся ў Іофіна і Коршуна?» Вось пасля мяне і патлумачылі, што нібыта кіраўнікі маёй студыі — рэпрэсаваныя дзятчы з акружэння Меерхольда. Не ўпэўнены, ці праўда гэта.

— А як прыйшлі ў рэжысуру?

— Зноў шэршэ ля фам. Калі працаваў у Рязані, адзін хлопец закахаўся ў нашу актрысу. Ён вучыўся ва ВПКУ на апэратарскім. І каб зблізіцца

са сваёй Валяй, здружыўся са мной. Пачаў прыходзіць да мяне ў тэатр. Я іх пазнаёміў... Ён шмат распавядаў мне пра свой інстытут. Я з ім туды ездзіў... І вырашыў: пайду таксама туды. На рэжысуру. Паслаў работы, якія рыхтаваў для МГУ... Тады прымаў на свой курс Міхалі Ром. І ён мяне ўзгор. Але дырктар майго тэатра, каб не зрываць гастролі, не паказаў мне выклік на вучобу. Восенню я паехаў у Маскву, мне паказваюць дакументы — пазна, вось вас выклікалі, вы не прыехалі. Я засмуціўся, але тады не ўмеў ляяцца і змагацца, прарглынуў... І на наступны год зноў падаў дакументы і паступіў, да Куляшова і Хакловай. Так што атрымалася, я два разы з першага разу паступіў ва ВПК.

— І як вы ўспрымалі легендарных Хаклова і Куляшова?

— Ну што вы, карыфеі... Разбіралі нашы работы, запрашалі да сябе. Дзякуючы ім, я пазнаёміўся з Эльзай Трыяле, з яе сястрой Ліліяй Брык... Эльза Трыяле пыталася, памятае: «А што это у нас за юношы?» А Хаклова адказвала: «Гэта хлопчыкі з кухні». І смяялася... Так што ў нас быў такі жарт: мы — хлопчыкі з кухні... Пасля заканчэння ВПК я яшчэ год боўтаўся ў Маскве (ні прапісці, ні працы). І яны папрасілі мяне разабраць хатні архіў. Каб вы ведалі, што там было... Я бачыў запискі Маякоўскага, Шклоўскага да Льва Куляшова... Запомніў цыдулку Маякоўскага: «Хватит трепаться, пошли к Левке жрать картошку».

— У кінамастстве абавязкова трэба быць вучнем майстра, каб адбыцца?

— Так. А яшчэ будучы рэжысёр мусіць павываць на здымачных пліцоўках у рознай якасці. Памятаю першую практыку на «Масфільме». Самосонна здымаў фільм «Арэн». Падышлі да адміністратара, папрасілі, каб даў нам якую-небудзь працу. А там на падлозе павільна пілавінне — фільм жа пра цырк. Блакітнае пілавінне, ружовае, яшчэ нейкае... Адміністратар кажа: «Перанясіце блакітнае пілавінне ўсё ў той ку павільна. Лапаты там». Мы разгубіліся... Калі самі будзем лапатамі працаваць, трох тэрмінаў практыкі не хопаць. Але мы ж рэжысёры, мы мусім умець арганізоўваць! Знайшлі рабочага,

Што яднае беларусаў?

Рэжысёр свята на «Мінск-Арэне» Агата Мацко раскрывае свой погляд на галоўную тэму года

17 верасня Беларусь адзначыла Дзень народнага адзінства — самае маладое дзяржаўнае свята ў гісторыі незалежнай Беларусі. Апагеем святкаванняў, якія прайшлі па ўсёй краіне, стала грандыёзнае гістарычнае шоу «НАША гісторыя» з удзелам Прэзідэнта

Аляксандра Лукашэнкі. Больш за дзве гадзіны дзве з паловай тысячы артыстаў раскрывалі сутнасць беларускага адзінства з дапамогай музыкі, харэаграфіі, тэатральных замалёвак і маналогаў. Сведкамі маштабнага дзеяння сталі 10 тысяч гледачоў «Мінск-Арэны» і сотні тысяч тэлегледачоў, якія далучыліся да прамой трансляцыі на тэлеканале «Беларусь 1». Што яднае беларусаў? У чым наша сіла? Як падаваць патрыятызм праз мастацтва? Падаваць так, каб мы з цікавасцю зноў і зноў перагортвалі старонкі гісторыі сваёй краіны, больш разумелі сябе як нацыю і асэнсавана давалі адзнаку тым падзеям, якія адбываюцца цяпер? Аб гэтым і не толькі мы паразважалі з галоўным рэжысёрам шоу Агатай МАЦКО.

— Агата, вы вядомыя сваім уменнем ладзіць буйныя мерапрыемствы. Зразумела, маштабныя задачы патрабуюць і грунтоўнай падрыхтоўкі. З чаго звычайна ўсё пачынаецца?

— Падрыхтоўка пачынаецца з пытання, пра што казаць. З ідэі. І тут ёсць два моманты, якія ідуць разам: прыдумачы ідэю і твораць, у якіх яна будзе жыць. Ідэя шоу да Дня народнага адзінства прыйшла яшчэ ў лютым пасля таго, як мы правялі форум «У рэжыме праўды». 2022 год — «Год гістарычнай памяці», яму абавязкова патрэбна была кульмінацыйная менавіта ў форме гістарычнага шоу. Першапачаткова хацелі правесці яго на стадыёне «Дынама». Ён добра падыходзіць для ажыццяўлення гэтай ідэі. Але ж абставіны накіравалі нас на «Мінск-Арэну», дзе мы ўжо працавалі. На гэты раз было вырашана, што ўсё лютарэа арэны будзе сцэнай, а падоўжаная форма подыума надаць адчуванне руху наперад. Дзякуючы гэтаму, нам удалося сцерці мяжу паміж гледачом і дзеяй.

— Канцэптуальна да шоу «НАША гісторыя» вы падыходзіце вельмі глабальна. За дзве з паловай гадзіны, па сутнасці, расказалі і паказалі гісторыю Беларусі. Чаму вырашылі не абмяжоўваць выключна перыядам найноўшай гісторыі?

— Тэма аднадна шматгранная. Мне было вельмі цікава прасачыць храналогію адзінства беларусаў ад зараджэння і да нашых дзён. І як тут не казаць пра хрысціянства? Па сутнасці, гэта самы галоўны прыклад адзінства народа, калі людзей аб'яднаў адзіны Бог. Падчас славянскага перыяду галоўная форма адзінства — сям'я, бо тыя плямёны, якія рушылі да нас, прыходзілі цэлымі сем'ямі. У песні так і пяюць: «За намі праўда, за намі род...» Ваіна 1812 года. На тэрыторыі Беларусі ўзніўся моцны партызанскі рух. І тут я адкрыла шмат нечаканых фактаў. Моцна зацікавіла пытанне, чаму гэта вайна называлася Айчынай? Адказ на яго ў нашым шоу, дзе мы раскрылі тэму простых людзей, якія

ідзі — і да фінальных акордаў шоу.

— Каго канкрэтна хацелася б адзначыць?

— Сапраўдная зорка ў маёй камандзе — Яна Калачынская. На яе плячых — вельмі важная частка мерапрыемства — выбудоўванне дзейства ў адпаведнасці з тайм-кодамі. Здаецца, патрэбна стварыць простую тэатральную Ехел, дзе прапісаць час, калі змяняецца карцінка, калі гучыць тая ці іншая музыка, калі змяняецца свет, дэкарацыя... Але задача на самай справе складаная і адказная. На гэтай тэблцы, па сутнасці, трываецца ўсё шоу. І тут Яне няма роўных.

Не магу не сказаць пра ўнікальнага чалавека і музыканта Яўгена Курчыча. Падчас шоу «НАША гісторыя» Яўген поўнаасцю адказваў за музычнае суправаджэнне. Гэта чалавек, які суткамі праводзіць у студыі гуказапісу. Стварае музыку, запісвае бэк і свае сольныя нумары. Самае галоўнае, што падчас прагонаў ён разам з нашым гукарэжысёрам будзе ўсю лагістыку музычных трэкаў і кантралюе гэты працэс.

пайшлі ў партызаны, каб абараняць сваю Радзіму. Ну, і, канешне, перыяд найноўшай гісторыі: падзел Беларусі ў 1921 годзе, аб'яднанне ў 1939-м,

Вялікая Айчынная вайна з яе стратамі і героямі, пасляваенны перыяд аднаўлення, Чарнобыльская трагедыя, атрыманае Беларуссю незалежнасці, наш час... У кожным гістарычным перыядзе былі і ёсць людзі, якія хочучы заставацца беларусамі. А наша задача цяпер — падаваць патрыятызм прыгожа і з душой. Толькі тады мы будзем цягнуцца да свайго і ганарыцца здабыткамі нашых продкаў.

— Як вядома, адзін у полі не воін. Гэта датычыцца і рэжысёра. Хто ўваходзіць у вашу каманду і ў чым сакрэт добрай арганізацыі творчага працэсу?

— Каманда, з якой я працую, сапраўды крутая. У ёй ёсць старэйшы і малодшы саствы. У старэйшы ўваходзяць выпускаючыя рэжысёры, малодшы складаюць студэнт-валанджэры. Галоўны сакрэт зладжанасці — усе самі па сабе павінны быць добрымі арганізатарамі і адказна кіраваць сваімі кірункамі. Для мяне ў рабоце з камандай ёсць такое важнае паняцце, як давер. Ён заснаваны на сяброўстве, павазе і творчасці. Калі на чалавека пастаянна ціснуць, то ён не правяцца і будзе працаваць выключна па маёй камандзе. У нас жа сумесная творчасць ад самага першага этапу — абмеркавання

Я ганаруся тым, што са мною працуюць нашы топовыя харэографы: **Вольга Шамрова, Яўген Чарнышоў, Раман Кавалёў**. Зараз з'явіліся і маладыя харэографы — Андрэй Харловіч, Ігар Гелдзінскі. Кожны з іх адказвае за свой стылістычны напрамак. А жанраў падчас шоу шмат: ад сучаснасці да аўтэнтыкі.

Яшчэ адзін важны напрамак дзеі — відаграфія. За яе адказваюць Яўген Камаароўскі, Багдан Карпаў і я. Чаму я? Я заўсёды ўсё ўспрымаю візуальна, таму мае шоу і канцэрты заўсёды выглядаюць выгрышна візуальна. Да ўдзелу ў стварэнні відакантэнту да мерапрыемстваў я прыйшла тады, калі сталіся тлумачыць рэжысёрам, як трэба зрабіць. Як кажуць, лепш адзін раз паказаць. У шоу «НАША гісторыя» я асабіста стварыла некалькі візуальных частак. Сярод іх — блок, прысвечаны асветніцтву, вайне 1812 года, Чарнобылю і інш.

— Як трапіць да вас у каманду?

— Трапіць у нашу каманду складана, але рэальна. Проста патрэбна быць вельмі таленавітым і добрым чалавекам. І, безумоўна, ставіцца з вялікай павагай да сваіх калег і артыстаў. Хамства ў нашай камандзе забаронена. За яго прыяўленне я нават магу развітацца з чалавекам. Калі ёсць жаданне

працаваць з намі, можна проста напісаць мне ці Яне.

— Наколькі рэальна на сто працэнтаў падчас падрыхтоўкі да шоу падрабачыць эмоцыі зала?

— На сто працэнтаў гэта падрабачыць немагчыма. Канешне, ёсць кампазіцыі, якія заўсёды выклікаюць пэўную рэакцыю. Напрыклад, песня «Помніце» ў выкананні заслужанай артысткі Рэспублікі Беларусь Вікторыі Алешкі. За яе заўсёды слухае яе стоячы. На гэты раз для мяне была нечаканай рэакцыя залы на прэм'ерную кампазіцыю «Больш зямлі» ў выкананні народнага артыста Беларусі Анатоля Ярмаленкі і ансамбля «Сябры». Аўтары песні — Яўген Алейнік, Юлія Быкава і Ганна Сялюк.

— Гучыць фінальная кампазіцыя, вядучыя і артысты на сцэне. Якімі словамі ў гэты момант можна апісаць вашы эмоцыі?

— Калі артысты пачалі разыходзіцца са сцэны пасля фіналу, я заплакала. Гэты праект аказаўся вельмі эмацыянальным і рызыкоўным. Мы старэйшыя фактычна за паўтара тыдня, а для такога маштабу гэта вельмі маленькі тэрмін.

— За што вы любіце сваю работу?

— Я люблю сваю работу за тое, што я маю магчымасць быць у розных месцах, у розных светах і магу ствараць іх сама. Гэта ўнікальнае адчуванне, калі ты можаш ствараць некалькі дзясяткаў светаў тут і зараз.

— Дзе знаходзіцца крыніца вашага натхнення на новыя праекты і прафесійны рух?

— Кожны раз па-рознаму. Ідэі могуць ісці ад музыкі, а могуць — ад відэарэфэрэнсу. Даволі часта ідэі прыходзяць, калі я гуляю раніцай з сабакам. Ты ідзеш па лесе, слухаеш музыку, і ўсё — нараджаюцца вобразы.

— Ваш профіль у «Instagram» называецца «Arturist». Ёсць адчуванне, што ў прафесійным сэнсе вы адкрыты свету. Ці ёсць у планах праца не толькі ў Беларусі, але і па-за яе межамі?

— Планы ёсць — не хапае часу. Зараз я накіроўваюся ў Казахстан, дзе планую і адпачыць, і крыху папрацаваць. У Маскве таксама ёсць прапановы. Але родная Беларусь, канешне, у прыярыцеце, бо зараз тут ёсць падтрымка, давер і магчымасці для таго, каб ствараць штосці новае і добрае.

— Як пецця ў вядомай кампазіцыйнай групе «Queen», «Show must go on...» Якім будзе наступнае шоу Агатай Мацко?

— Спадзяюся, яно будзе навагоднім (смеецца). Хоць работы шмат. Наперадзе юбілей Палаца Рэспублікі. Акрамя таго, разам з Юліяй Быкавай і Яўгенам Алейнікам рыхтуем сольны канцэрт групы «Аўра». Так што будзем працягваць вас здзіўляць!

Гутарыла Кацярэна ТУМАС-ЦІШКЕВІЧ. Фота з асабістага архіва Агатай МАЦКО.

БУНТ МАЛАДЫХ СУПРАЦЬ ЗАГАН ЧАЛАВЕЦТВА

Прэм'ера «Гарачага сэрца» ў Купалаўскім

У Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы адбылася прэм'ера спектакля «Гарачае сэрца». Рэжысёр пастановкі Вялікіна Еранькова прадставіла гледачам сваю інтэрпрэтацыю п'есы Аляксандра Астроўскага.

У пастановцы адлюстравана барацьба двух сусветаў — матэрыяльнага і духоўнага. Рэачіснасць купца Кураласева і яго жонкі Матроны Харытонаўны нагадвае сон падчас хваробы. Іх хаатычны шлях перамажоваецца скаргамі і скандаламі. Герой знаходзіцца ў шлюбне толькі намінальна: у іх зносінах няма ні шчырасці, ні павагі, ні пяшчоты. Таісія Увядзенская, якая выконвае ролю Матроны, пачынае стварае вобраз жорсткай, мэтанакіраванай жанчыны, якая пры ўсім грымасе і разумнейшая за свайго мужа. У ролі Кураласева выступіла Уладзімір Іванов, які адлюстраввае цыннічнага чалавека з вялікімі амбіцыямі.

Стваральнікі пастановкі выкарысталі цікавы прыём: яны асучаснілі народныя песні. Так, падчас спектакля можна пачуць «Чорнага ворана» і «Гусі-гусі» ў поп-апрацоўцы, кампазітарскай работай займаўся Аляксей Еранькоў. Нягледзячы на тое што падзеі адбываюцца прыкладна ў 1830-х гадах, пластычныя танцавальныя рухі герояў адсылаюць гледача не да старонак гісторыі Расійскай імперыі, а хутчэй да сучаснай танцавальнай студыі. У нейкі момант на сцэне можна ўбачыць нават імправізаваную барацьбу за мікрафон: кожны хоча праспяваць сваю частку песні як мага больш яркава. Праз зразумелыя паралелі з сучаснасцю, алузіі на шоу-бізнес, поп-індустрыю, больш відэавачным малююцца сусвет п'есы: бессэнсоўная канкурэцыя, пагоня за матэрыяльным дастаткам, уніфікацыя грамадства.

Прадстаўніком старога, прагнага сусвету таксама выступае і адзін з маладых герояў, Вася Шустры. Ролю базэлявага хлопца выконвае Ілья Крук. Адзін з найлепшых эпізодаў спектакля — дыялог паміж Параскай і Васем. Дзіўчына кажа аб тым, як моцна кахае Васю, як ужо не можа чакаць яго прапановы рукі і сэрца. Унутры Параскі вір эмоцый: стомленасць, гнёт, каханне, надзея. На што Вася адказвае так: «Ну, паглядзім. Калісьці мы абавязкова ажыміся». Ілья Крук выдатна стварае вобраз прыстасаванца, чалавека, які баіцца абавязкаў. У акцёра атрымліваецца перадаць камічнасць свайго героя: глядзіць не злеўца на Васю, а смеяцца з яго.

Маральным арыенцірам сусвету п'есы становіцца Параска, ролю якой выканала Юлія Аучыніна. Адметна, што Параска ў выкананні актрысы — гэта не ціхая, лагодная дзяўчына. Яна не трымае хлусні і здрады, адразу выказвае незадаволенасць. З-за гэтай рысы характару Параска ўвесь час канфіліктуе з бацькам і мачахай, не знаходзіць разумення і сярод іншых герояў. Але, вырашаючы пераламіць звыклы ўклад, адразу робіць павольны крок: пачынае трансфармацыю з сябе, а толькі лютым звартаецца да іншых персанажаў, каб дапамагчы ім адшукаць сапраўдны шлях. Хлопец Гаўрыла кахае Параску, але на працягу п'есы не знаходзіць узаемнасці. Гэта і становіцца яго галоўнай мэтай, да якой ён паступова рухаецца. Іван Аксенчык у ролі Гаўрылы таксама выгледзе прадстаўніком новага, прывільнага сусвету. Асабліва на кантрасце з Васем відаць яго ўнутраны стрыванне, які ў выніку і дапамагае хлопцу дасягнуць пастаўленай мэты.

Нельга не адзначыць і глядацкую рэакцыю: наведвальнікі жыва адгукаліся на жарты герояў. Змяняюцца эпохі, а людскія недахопы застаюцца такімі ж: жаданне ўраваць як мага больш грошай, выкарыстаць адзін аднаго ва ўласных мэтах. Будуючы на заганах чалавецтва камічныя сітуацыі, стваральнікі спектакля атрымалі чаканы зварот: гледачы зразумелі іх пасыл.

Арына КАРПОВІЧ. Фота Лізаветы ГОЛАД.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ЛОВИ УДАЧУ 3»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Лови удачу 3» (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Лови удачу 3» (далее – Рекламная игра).

1. Сведения об организаторе.

Общество с ограниченной ответственностью «Триовист» (далее – Организатор). УНП 19080603.

Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 19080603 решением Минского горисполкома от 22 февраля 2007 года № 339.

Место нахождения Организатора: Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Победителей, д. 100, оф. 203, 2-й эт.

Почтовый адрес Организатора: Республика Беларусь, г. Минск, 220020, пр-т Победителей, д. 100, оф. 203, 2-й эт.

Адрес электронной почты: info@21vek.by.

2. Наименование рекламной игры.

Наименование Рекламной игры: «Лови удачу 3».

3. Территория проведения Рекламной игры. Рекламная игра проводится на территории Республики Беларусь.

4. Сроки проведения Рекламной игры.

Срок начала Рекламной игры: 26 сентября 2022 года.

Срок окончания Рекламной игры: 24 января 2023 года (включая период розыгрыша и выдачу призов, опубликования результатов проведения Рекламной игры).

5. Состав комиссии по проведению Рекламной игры.

Организатором создана Комиссия по проведению Рекламной игры (далее – Комиссия) в следующем составе:

Председатель Комиссии: Басыга Анна Мария Андреевна, ведущий специалист по маркетингу ООО «Триовист».

Члены Комиссии:

1. Дектер Алина Вадимовна, начальник юридического отдела ООО «Триовист»;

2. Ганисевская Варвара Сергеевна, ведущий юриконсульт ООО «Триовист»;

3. Шлимо Карина Сергеевна, специалист по маркетингу ООО «Триовист»;

4. Дашкевич Ангелина Леонидовна, маркетолог ООО «Триовист»;

5. Довнар Никита Сергеевич, бизнес-аналитик ООО «Удобные финансы».

6. Наименование товаров (работ, услуг) или их групп, в целях стимулирования реализации которых проводится рекламная игра.

Рекламная игра проводится в целях стимулирования реализации следующего товара: Наклейка фирменная 21vek Круглан / 6282249 код на сайте: 6.266.107

7. Условие, при соблюдении которых физическое лицо становится Участником Рекламной игры.

Участниками Рекламной игры могут быть:

- граждане Республики Беларусь, достигшие возраста 18 лет, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь;

- иностранные граждане, достигшие возраста 18 лет, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь и имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь;

- лица без гражданства, достигшие возраста 18 лет, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь и имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь.

К участию в Рекламной игре допускаются физические лица, выразившие желание принять участие в Рекламной игре, заказывающие, приобретающие или использующие Игровые товары исключительно для личных, семейных, домашних и иных нужд, не связанных с осуществлением предпринимательской деятельности, отказавшиеся от выполнения правил проведения Рекламной игры на условиях, предусмотренных в правилах проведения Рекламной игры.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях сожительства. К участию не допускаются члены Комиссии.

Для участия в Рекламной игре Участнику необходимо:

7.1. В период с 26 сентября 2022 г. по 26 ноября 2022 г. включительно:

7.1.1. Изучить правила проведения Рекламной игры, размещенные на сайте www.21vek.by.

7.1.2. Оформить на сайте интернет-магазина www.21vek.by заказ Игрового товара, при этом подтвердив согласие на участие в Рекламной игре на сайте интернет-магазина [7.1.3. Заполнить форму интернет-заказа, указав следующие данные: фамилия \(обязательно\), имя \(обязательно\), отчество \(обязательно, если таковое имеется\);](http://www.21vek.by.</p>
</div>
<div data-bbox=)

абонентский номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи Участника в международном формате (обязательно);

адрес электронной почты (обязательно).

7.1.4. Оплатить заказанный товар в соответствии с выбранным условием оплаты, представленными на сайте интернет-магазина www.21vek.by.

После оплаты Игрового товара Участнику присваивается Игровой код, который представляет из себя девятизначный номер, идентичный номеру заказа, в котором приобретался Игровой товар.

Игровой код начинает действовать со следующего дня после даты оплаты Игрового товара.

7.2. В период с 27 сентября 2022 г. по 27 ноября 2022 г. включительно:

7.2.1. Зарегистрировать Игровой код на сайте <http://happy21vek.by/>, подтвердив согласие на участие в Рекламной игре, подтвердив согласие на обработку, хранение и использование персональных данных в рамках проводимой Рекламной игры.

Для регистрации Игрового кода Участнику необходимо полностью заполнить форму регистрации Игрового кода, указав следующие данные: девятизначный номер игрового кода;

фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно, если таковое имеется);

абонентский номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи Участника в международном формате (обязательно);

адрес электронной почты (обязательно).

7.2.2. После регистрации Игрового кода выбрать на сайте <http://happy21vek.by/> категорию приза в розыгрыше которого будет приниматься участие Игровой код.

Покупатель становится Участником Рекламной игры при выполнении всех условий правил.

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии оплаты каждого Игрового товара в отдельном заказе и выполнении остальных требований, необходимых для участия в Рекламной игре. Для участия в Рекламной игре достаточно приобрести один Игровой товар.

Один Игровой код может принимать участие в розыгрыше только одной выбранной категории приза. При наличии у Участника нескольких зарегистрированных Игровых кодов Участник по своему выбору определяет к каждому Игровому коду категорию приза, в розыгрыше которого тот будет принимать участие. После выбора категории приза Игровой код не может быть перенесен в иную категорию.

Один Игровой код может принимать участие в Рекламной игре только 1 (один) раз. При наличии у Участника нескольких Игровых кодов каждый из них должен быть зарегистрирован.

8. Призовой фонд Рекламной игры.

Источником формирования призового фонда является имущество и денежные средства Организатора.

Призовой фонд состоит из Призов, общее количество которых составляет 255 единиц (штук), общий размер призового фонда составляет 79 298,98 бел. руб.:

№	Наименование приза	Категория приза	Количество, шт.	Цена, бел. руб., 1 шт.	Общая сумма, бел. руб.
1	Домашняя мультимедийная платформа «Новая Яндекс. Станция Мини с часами» модель YNDX-0020 (Яндекс. Станция Мини Плюс с часами, второе поколение) Цвет синий. Артикул 00020В, страна происхождения Китай	Умная колонка Яндекс Станция Новая Мини с часами YNDX-0020В (синий)	3	209,88	629,64
			3	7,30	21,90

№	Наименование приза	Категория приза	Количество, шт.	Цена, бел. руб., 1 шт.	Общая сумма, бел. руб.
2	Наушники пользовательские JBL T100 TWS / T100TWSBLK (черный)	Беспроводные наушники JBL T100 TWS / T100TWSBLK (черный)	3	72,00	216,00
3	155 X 60 см СПА бассейн Vapoucer Air Jet Plus, арт. 60027, страна происхождения Китай	Бассейн-джакузи Bestway Vapoucer AirJet Plus 60027 (155x60)	1	2255,33	2255,33
			1	312,94	312,94
4	Эллиптический тренажер Sundays Fitness K8309H-1 (черный/красный), страна происхождения Китай	Эллиптический тренажер Sundays Fitness K8309H-1 (черный/красный)	1	193,43	193,43
			1	4,84	4,84
5	Велотренажер Sundays Fitness ES-7702, страна происхождения Китай	Велотренажер Sundays Fitness ES-7702	1	171,98	171,98
			1	1,64	1,64
6	Велотренажер Sundays Fitness K6731/Magnetic bike K731, страна происхождения Китай	Велотренажер Sundays Fitness K6731	1	364,32	364,32
			1	30,38	30,38
7	Чайник Vitek VT-7009, страна происхождения Китай	Электрочайник Vitek VT-7009 TR	10	48,27	482,70
8	Мясорубка Vitek VT-3631, страна происхождения Китай	Мясорубка электрическая Vitek VT-3631	5	90,00	450,00
9	BT9810/15 Триммер для бордюров (885981015060)	Триммер Philips BT9810/15	5	274,08	1370,40
			5	16,89	84,45
10	BT5522/15 Триммер для бордюров (885552215010)	Триммер Philips BT5522/15	4	180,84	723,36
			4	2,96	11,84
11	HF3521/70 Световой будильник (884352170080)	Световой будильник Philips Wake-Up Light HF3521/70	3	296,94	890,82
			3	20,31	60,93
12	ВНР398/00 Набор – фен и утюг-парильщик (88443980270)	Фен-стайлер Philips ВНР398/00	5	101,62	508,10
			5	274,01	1370,05
13	НН7530/10 Кухонный комбайн (883753010030)	Кухонный комбайн Philips НН7530/10	5	16,88	84,40
			5	274,01	1370,05
14	Диван угловой Mio Tesoro Берген 179 лавный (фиолетовый, левый угол)	Диван угловой Mio Tesoro Берген 179 лавный (микровельвет, фиолетовый)	1	579,51	579,51
			1	62,53	62,53
15	Активная акустическая система JBL CHARGE5TEAK, страна происхождения Вьетнам	Портативная колонка JBL Charge 5 (Teal)	1	480,00	480,00
			1	47,66	47,66
16	ВНН5174GL Беспроводные наушники с микрофоном Bluetooth-гарнитура Redmi Buds 3 M2104E1, страна происхождения Китай	Беспроводные наушники Xiaomi Redmi Buds 3 M2104E1 / ВНН5174GL (белый)	5	113,34	566,70
			5	392,40	392,40
17	Журнальный стол Neo Loft CT-1 дуб (дуб беленный / Металлокаркас) Стол журнальный Neo Loft CT-1	Журнальный столик Millwood Neo Loft CT-1 Ш 815x146 (дуб беленный Крафт/металл черный)	1	34,57	34,57
			10	420,00	4200,00
18	Подводная камера Calypro UVS-03 Plus	Подводная камера Calypro Camping World UVS-03 Plus	10	38,70	387,00
			3	356,28	1068,84
19	Сумка RockBros BX002	Термосумка RockBros BX002	3	29,17	87,51
			2	4355,66	8711,32
20	С/тел. SAMSUNG SM-F916B, 256GB, бронза	Смартфон Samsung Galaxy Z Fold2 / SM-F916BZQSER (бронзовый)	2	626,78	1253,56
			5	1363,45	6817,25
21	Смартфон Realme 9 Pro+ 5G 6/128GB Midnight Black (RMX3393), страна происхождения Китай	Смартфон Realme 9 Pro+ 5G 6/128GB / RMX3393 (полночный черный)	5	179,67	898,35
			5	1363,45	6817,25
22	Смартфон Realme 9 Pro+ 5G 6/128GB Aurora Green (RMX3393), страна происхождения Китай	Смартфон Realme 9 Pro+ 5G 6/128GB / RMX3393 (зеленая авора)	5	179,67	898,35
			5	4,08	20,40
23	Швейная машина MINERVA La Vento 750 LV, страна происхождения Вьетнам	Швейная машина MINERVA La Vento 750 LV	1	474,24	474,24
			1	46,80	46,80
24	MB 314 Royal Dream (np) 80,200 22 Матрас пр-ль Вегас ООО, страна в. Беларусь	Матрас Vegas Royal Dream 80x200 (премиум трикотаж)	1	642,00	642,00
			1	71,87	71,87

№	Наименование приза	Категория приза	Количество, шт.	Цена, бел. руб., 1 шт.	Общая сумма, бел. руб.
26	4PETS Автобокс для собак до 8 кг «Cagee Cool Grey» с креплением ISOFIX, серый, 57x47 5x46,5 см	Автобокс для собак Apets Cagee Cool Grey 10.70511.0010	1	797,08	797,08
			1	95,04	95,04
27	Ноутбук Asus X515J (X515JA-BQ2588) (90NB0SR2.M007M0), страна происхождения Китай	Ноутбук Asus Laptop 15 X515JA-BQ2588	5	2612,40	13062,00
			5	366,30	1831,50
28	MU-PC500T/WW Портативный накопитель SSD Samsung T7 TOUCH 500GB USB 3.2, серебристый, производство Корея	Внешний жесткий диск Samsung T7 Touch 500GB (MU-PC500S/WW)	4	459,24	1836,96
			4	44,56	178,24
29	Очиститель высокого давления Bosch Universal Aquatak 135, арт. 06008A7C00 (Китай)	Мойка высокого давления Bosch Universal Aquatak 135 (0.600.8A7.C00)	5	491,16	2455,80
			5	49,33	246,65
30	Пила цепная аккумуляторная DUC353ZBL Blmotor 36B(18B+18B) без АКБ и 3V, MAKITA, Китай, артикул D97181RF, страна возр. – Россия	Электропила цепная Makita DUC353ZBL	1	797,16	797,16
			1	95,05	95,05
31	Газонокосилка аккумуляторная Husqvarna LC 141Vl 967 09 92-01, Китай	Газонокосилка электрическая Husqvarna LC 141Vl (967 09 92-01)	1	1139,17	1139,17
			1	146,16	146,16
32	Блендер с подогревом KT-3056 (Код ТН ВЭД: 8509400000), страна происхождения Китай	Блендер стационарный Kitfort KT-3056	5	175,10	875,50
			5	2,10	10,50
33	RCSK339M20S RU BY KZ Хол-мат. K60339 FH	Экромодильник с морозильником BeKo RCSK339M20S	1	674,31	674,31
			1	76,70	76,70
34	Подарочный сертификат 21vek.by, номиналом 100,00 бел. руб., срок действия 12 месяцев с момента передачи*	Подарочный сертификат 21vek.by	100	100,00	10000,00

Каждый Участник может выиграть только 1 (один) Приз в рамках Рекламной игры.

*Правила использования подарочных сертификатов размещены на сайте интернет-магазина www.21vek.by.

9. Место, дата, время и порядок проведения Розыгрыша Призового фонда. Порядок определения победителей.

Розыгрыш Призового фонда будет производиться в 3 (три) этапа. В первом этапе будут разыграны призы пункта 8 настоящих Правил, указанные в категории № 34.

Во втором этапе будут разыграны призы пункта 8 настоящих Правил, указанные в категориях с № 1 по № 16 включительно – в прямой последовательности.

В третьем этапе будут разыграны призы пункта 8 настоящих Правил, указанные в категориях с № 17 по № 33 включительно – в прямой последовательности.

Первый этап розыгрыша состоится 13 декабря 2022 года в 16:00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Победителей, д. 100, оф. 203, 2-й этаж.

Второй этап розыгрыша состоится 14 декабря 2022 года в 16:00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Победителей, д. 100, оф. 203, 2-й этаж.

Третий этап розыгрыша состоится 15 декабря 2022 года в 16:00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Победителей, д. 100, оф. 203, 2-й этаж.

Розыгрыш Призов проводится открыто с возможностью присутствия Участников Рекламной игры.

К Розыгрышу допускаются участники, выполнившие условия, установленные в п. 7 настоящих Правил.

За ходом Розыгрыша призового фонда на каждом этапе следит Комиссия.

Розыгрыш производится в следующем порядке.

К каждому этапу Розыгрыша призы данные об Участниках Рекламной игры формируются в отдельный список Участников (далее – Список) с указанием в игрового кода, фамилии, имени, отчества (при наличии), абонентского номера мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи Участника в международном формате, адреса электронной почты, даты совершения оплаты Игрового товара, выбранной категории приза.

Для проведения Розыгрыша используются непрозрачные урны отдельно для каждой категории приза и карточки с Игровыми кодами в количестве равном количеству зарегистрированных Игровых кодов. Карточки с Игровыми кодами помещаются в непрозрачную урну, определение победителей идет путем случайного извлечения карточки с Игровым кодом Участника.

Итоги каждого этапа Розыгрыша фиксируются в протоколе Розыгрыша, подписанном присутствующими членами Комиссии.

10. Порядок уведомления победителей о результатах Розыгрыша. Место, порядок и срок получения выигрышей.

Победители извещаются о выигрыше не позднее 04 января 2023 года (включительно) посредством направления уведомления на адрес электронной почты, указанный при оформлении заказа на сайте www.21vek.by/ или по контактному номеру, указанному при оформлении заказа на сайте www.21vek.by/. В срок до 10 января 2023 года Победитель обязан предварительно связаться с Организатором дату и место получения Приза по телефону + 375 29 3-021-021.

Победители могут получить Призы по 24 января 2023 года (включительно) при предъявлении паспорта (вида на жительство и т. п. документов, подтверждающих личность Победителя и/или его доверенного лица при предъявлении соответствующей доверенности) в пунктах выдачи заказов интернет-магазина www.21vek.by/ (по выбору Победителя):

г. Барановичи, ул. Брестская, 226/11, ТЦ «Летучи»	г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, 1Д
г. Береза, ул. Красноармейская, 64	г. Витебск, ул. Богдана Хмельницкого, 30
г. Бобруйск, ул. Комсомольская, 25	г. Волковыск, ул. Жолудева, д. 44
г. Бобруйск, ул. Орджоникидзе, 18	г. Глубокие, ул. Ленина, 1
г. Борисов, ул. Дзержинского, 87а	г. Гомель, ул. Барыкина, 113
г. Борисов, ул. Строительный, 26	г. Гомель, ул. Ильича, 39
г. Браслав, ул. Садовая, д. 8Б	г. Гомель, ул. Федосеево, 4А, рядом с ОАО «Рембелтехника»
г. Брест, ул. Гродненская, 32	г. Горки, ул. Вокзальная, 29Б
г. Брест, пр-т Машерова, 96	г. Гродно, ул. Болина, 4Б
г. Быхов, пер. Советский, д. 3	г. Гродно, ул. Огинского, 12
г. Витебск, ул. Петруся Бровки, 20	

Table with 2 columns: Name and Address. Lists various individuals and their addresses in Minsk and other regions.

Table with 2 columns: Name and Address. Lists various individuals and their addresses in Minsk and other regions.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНОГО СТРОЕНИЯ. Includes details about the auction, lot descriptions, and contact information.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА). Includes details about the public electronic auctions, terms, and contact information.

Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы по оплате услуг связи. Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Призов...

В случае если Победитель не явился в срок, указанный в п. 10 настоящих правил, либо с Победителем не удалось связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных в регистрационных формах...

Организатор при вручении призов категории, содержащих денежную стоимость приза (Минья колонка Яндекс Станция Новая Миня и часыми UNYX-0020JB (синий), Басейн-джакузи Bestway Vancouver A1jet Plus 60x60x60)...

11. Публикация Правил Рекламной игры, а также результатов проведения Рекламной игры. Сроки публикации. Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

12. Прочие условия. Согласно с правилами проведения Рекламной игры и оформляя покупку Игрового товара Участник подтверждает свое участие в Рекламной игре при заполнении форм на сайтах, а также в целях проведения Рекламной игры...

Участники при заполнении персональных данных в форме интернет-заказа и в форме регистрации Игрового кода обязаны ввести достоверную информацию. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные участником Рекламной игры и за достоверность данных, указанных Участником при заполнении форм...

В случае если Участник в период с 26 сентября 2022 года по 27 ноября 2022 года (включительно) осуществит возврат Игрового товара надлежащего качества, при покупке которого были присвоены Игровые коды, либо отказался от принятия Игрового товара в натуре такие Игровые коды Участника аннулируются.

Участники Рекламной игры, претендующие на получение Приза, обязаны заполнить и подписать все необходимые для получения Приза документы, предоставляемые Организатором Рекламной игры.

Участники Рекламной игры, претендующие на получение Приза, обязаны заполнить и подписать все необходимые для получения Приза документы, предоставляемые Организатором Рекламной игры.

Для участия в открытом аукционе представляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № BY 69 АКВВ 667085970002000000, БИК АКВВВУ2Х в ОАО «АСБ Беларусбанк»...

К заявлению также прилагаются: юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя...

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта; иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией...

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица...

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5% от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Информационное сообщение о проведении открытого аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома в дер. Дуброва, ул. Магистральная (объект 134/2017) Озеричко-Слободского сельсовета Смолевичского района Минской области.

Table with 5 columns: Lot number, Address, Cadastral number, Area, Purpose. Lists details for two lots: 1. дер. Прилепы, ул. Школьный; 2. дер. Дуброва, ул. Магистральная.

Дата и время проведения торгов (аукциона): 24.10.2022 начало торгов 10.00, окончание торгов 16.00, электронные торги проводятся на 3 минуты с момента поступления последней ставки...

Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласивший повысить начальную цену предмета торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1,5% от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения публичных торгов (аукциона).

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Выдыхай и отдыхай». Включает информацию о правилах игры, сроках проведения, и результатах розыгрыша.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4205 от 28.06.2022, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Обладателем приза «Сертификат на туристическую поездку, сроком действия с 15.08.2022 по 31.12.2023 и денежные средства в размере 2 320,77 белорусских рублей» стала Сушинская Наталья Иосифовна.

Обладателем приза «Денежный приз 1000 белорусских рублей и денежные средства в размере 125,37 белорусских рублей» стал Борейко Дмитрий Валерьевич.

Обладателями призов «Денежный приз 500 белорусских рублей и денежные средства в размере 50,66 белорусских рублей» стали Балабанов Дмитрий Николаевич и Климец Ольга Георгиевна.

Организатором рекламной игры является ООО «Хэппи Нейшэн», Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 21/5-1, 2-й этаж, УНП 190871314.

Правила рекламной игры опубликованы в газете «Звезда» № 127 от 01.07.2022.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. На гэтым тыдні, падобна, давядзецца разлічваць толькі на свае сілы і ўменне хутка мяняць планы. Вакोल вавай персоны могуць закруціцца інтрыгі, і ў нейкай ступені вы самі будзеце ў гэтым вінаватая: няма чаго спрабаваць пракрасціся ў чужыя таямніцы — вам бы свае ўтрымаць у сакрэце. Лічыцеся з інтэрэсамі дзелавых партнёраў, сяброў і родных, не стаўце свае амбіцыі на першае месца.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні будзе нялішне падсумаваць тое, што прахыта, і адкрыць для сябе новую старонку, запаўненне якой варта пачаць з актыўнага засваення атрыманага досведу. У любоўных справах ёсць небяспека зноў наступіць на тыя ж граблі. Багацце інфармацыі складзецца ў новую фармулёўку, якая адкажа на жыццёва важныя пытанні. Паспрабуйце не прабалбатацца аб самым патаемным: адны могуць не зразумець, а іншыя пазайздросцяць. Чым спакойней вы праведзеце тыдзень, тым лепш для вас.

БЛІЗНЯТЫ. Самы час перагледзець і па магчымасці канкрэтызаваць свае планы. На гэтым тыдні цалкам верагодна выкананне запаветнага жадання, прычым без асаблівых намаганняў з вашага боку. Вынікі вашай дзейнасці абяцваюць быць бачныя і важкія. Не грэбуйце магчымасцю завесці знаёмствы — яны абяцваюць адкрыць перад вамі новыя гарызонты. Вы будзеце поўныя сіл і энергіі. Натхніць каханне.

РАК. Для вас надыходзіць цікавы тыдзень, калі можна актыўна і з задавальненнем працаваць. Энергія творчасці і стварэння віруе, таму вам шмат будзе удавацца. Сітуацыя, магчыма, запатрабуе высокай працаздольнасці.

Новыя людзі могуць адыграць істотную ролю ва ўладкаванні вашай кар’еры, рэалізацыі ідэй. Аднак паспрабуйце памеш казаць і больш слухаць. Канец тыдня — удалы час для паездак і пачатку вандраванняў.

ЛЕУ. У панядзелак вы можаце пры жаданні знайсці новую працу. У аўторак любая рызыка або авантура прывядзе да правалу або расчараванняў. Серада — дзень кампрамісаў, таму з начальствам лепш не канфліктаваць. Паспрабуйце зарэкамендаваць сябе добрасумленным працаўніком. Выявіце прыязнасць і цярпымасць у спрэчнай сітуацыі. Выхадныя пройдуць вельмі романтична.

ДЗЕВА. Тыдзень можа запатрабаваць актыўнасці і новых ідэй. Калі вы дастаткова мудрыя, то хутка зразумеце, што новае — добра забытае старое. Таму баяцца перанажуржання на працы не варта. А калі вас наведзе натхненне, то любая справа будзе па сілах. У асабістым жыцці не выключаны падман і здрады.

ШАЛІ. Тыдзень дынамічны і напоўнены разнастайнымі падзеямі. Ужо з панядзелка трэба заняцца рэалізацыяй таго, што было задумана, нават калі вы яшчэ не паспелі дадумаць усё да канца. Падзяліцеся сваім добрым настроем з навакольнымі — і зможаце набыць новых сяброў. У прафесіі і ў каханні скорыце новыя вяршыні.

СКАРПІЁН. На гэтым тыдні паспрабуйце злавіць хвалю ўдачы. Вашы ідэі на працы будуць запатрабаваны, і ўдасца вырашыць большую частку сваіх і нават чужых праблем. Так што можна чакаць значны прыбытак і прапановы стаць начальнікам. У асабістым жыцці даўно паспелі важныя перамены.

СТРАЛЕЦ. Не будзьце занадта шчырыя, калегам і сябрам неабавязкова ведаць пра вас усё. У сярэдзіне тыдня магчыма камандзіроўка, вынікі якой стануць адаб’юцца на вашым службовым прасоўванні. У сераду пры мінімальным намаганні можаце атрымаць максімальныя вынікі. Нядзеля — спрыяльны дзень для сямейных вечараў і сустрэч са старымі сябрамі.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні ёсць рызыка памылак і страт. Так што прадумвайце план дзеянняў і пралічвайце ўсе варыянты, у тым ліку і няўдалыя. У сераду лепш не ўступаць у спрэчку з начальствам і не сварыцца са сваякамі. Чацвер — спрыяльны дзень для прасоўвання па службе. У пятніцу паспрабуйце аб’ектыўна разлічыць свае сілы, не пераацэньвайце свае магчымасці.

ВАДАЛІЎ. Спакой, толькі спакой... Жыццё на гэтым тыдні лёгка прывядзе вас да поспеху. Эмацыянальнасць жа толькі сапсуе ўсю справу, а паспех прывядзе да таго, што самае галоўнае будзе забыта. Паспрабуйце не прымушаць нікога «ўвайсці ў ваша таварышча», бо вы ў стане вырашыць свае праблемы самастойна. У выхадныя пазбягайце сямейных канфліктаў.

РЫБЫ. На гэтым тыдні новыя сустрэчы і знаёмствы будуць для вас асабліва важныя, выявіце актыўнасць, не сядзьце дома. Колькі часу вы марнуеце на мары пра нябытнае? Пакуль ёсць сілы і час, лепш прыкладзіце іх да практычнай дзейнасці. Не захапляйцеся марнаваннем грошай, вы створыце пра сабе лепшае меркаванне, выявіўшы разважлівасць, а не паказваю шчодрасць з мэтай зрабіць уражанне. У выхадныя дні варта заняцца дома і сям’ёй.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра
18 верасня.
Месяц у сузор’і Дзевы.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6.58	19.04	12.06
Віцебск	6.48	18.53	12.05
Магілёў	6.48	18.54	12.06
Гомель	6.45	18.50	12.05
Гродна	7.14	19.19	12.05
Брэст	7.14	19.20	12.06

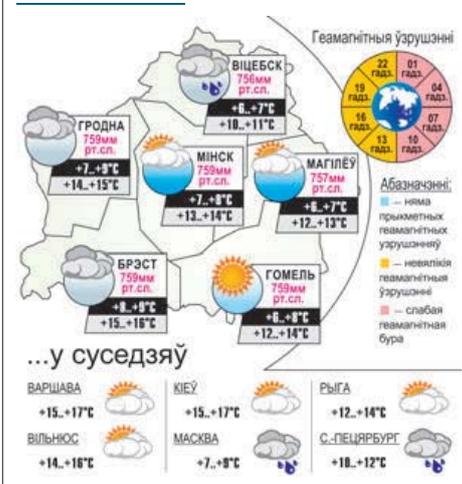
Імяніны

Пр. Федоры, Віктара, Германа, Дзмітрыя, Мікалая, Сяргея, К. Марыны, Яніны, Герарда, Германа, Тодара.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Агледзеўшы ворага, урач кажа жонцы: — Памятайце, вашаму мужу акрамя лекаў патрэбен абсалютны спакой. — Вось гэта я яму дзень і ноч даводжу, — адказвае жонка.

Паслала сына ў краму. — Купі смятану, а на рэштку купі хлеб. Вярнуўся без пакупак. — А дзе пакупкі? — Смятаны не было. — А хлеб? — А дзе я рэшту вазьму?

Даты

Падзеі

Людзі

24 ВЕРАСНЯ

1917 год — нарадзіўся Сяргей Дзям’янавіч Раман, удзельнік баёў на тэрыторыі Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза (1945). На фронце з 1943-га. Вызначыўся ў Беларускай аперацыі (1944) у баі каля вёсцы Пружыншчы Парыцкага раёна: першым падняўся ў атаку, натхняючы байцоў асабістым прыкладам, паранены, у вырашалы момант нападу закрыў сваім целам амбразуру варожага дзота, што дапамагло роце выканаць баявую задачу.

1937 год — нарадзіўся Барыс Мікалаевіч Пятасаў, майстар спорту СССР, заслужаны трэнер Беларусі.

1952 год — нарадзілася Таццяна Уладзіміраўна Ліхачова, актрыса, заслужаная артыстка Беларусі. З 1972-га — актрыса Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа. Сярод роляў: Ганна («Сымон-музыка» Якуба Коласа), Франя («Пакахай мяне, салдацік» Васіля Быкава), Аня («Вішнёвы сад» Антона Чэхава) і інш.

622 год — прарок Мухамед завяршыў «хіджру» — падарожжа з Меккі ў Мэдynu. Пасля гэты год стаў першым годам мусульманскага леталічэння, ад яго пачынаецца гісторыя ісламу.

1852 год — французскі паветраплавальнік Анры Жыфар здзейсніў першы палёт на кіраваным дырыжаблі з паравой машынай, праляцеўшы 27 кіламетраў з Парыжа ў Трап.

1957 год — на Паўночным выпрабавальным палігоне Новая Зямля прайшлі першыя ў СССР паветраныя выпрабаванні ядзернага зарада магутнасцю больш чым мегатона.

1999 год — у Лондане каля станцыі метро на Бейкер-стрйт адкрыты помнік Шэрлаку Холмсу. Аўтарам трохметровай бронзавай скульптуры стаў вядомы англійскі скульптар Джон Даблдэй.

МАРК ТВЭН:
«Адам быў чалавекам: ён пажадаў рыбька з райскага дрэва не таму, што гэта быў рыбька, а таму, што ён быў забаронены».